

Naročnina

za državo SHS:
na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:
mesečno Din 30

Sobotna izdaja:
celoletno

v Jugoslaviji Din 40
v inozemstvu 60

SLOVENEK

Cene inseratov

Enostolpna petlitna vrsta
mali oglasi po Din 1.50 in
Din 2.—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2.50,
veliki po Din 3.— in 4.—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din 6.—.

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izvenredno
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.
Pošilnica plačana v polovici.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravnitva 528.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Cekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Drugo osvobojenje.

Politični položaj, kakor se je razvil po
osnutju opozicijskega bloka, pomeni za
našo državo naravno zgodovinsko razdobje
po zedinjenju. Naj se vladajoča kriza
razplete momentanno kakorkoli, po 31.
marchu tega leta, ko so se med opozicijo in
sedanjo vlado v parlamentu porušili vsi
mostovi, stopa Jugoslavija v novo fazo svo-
jega političnega razvoja.

Kajti odslej ne bo več mogoče reševa-
ti naša notranja življenjska vprašanja z
gnilimi kompromisi, mimoideičnimi koalici-
jami in drugimi na premetenih računih in
izigravanju egoističnih instinktov slonečimi
kombinacijami, marveč vsa politična borba
se vrši od danes med ostro ločenima tabo-
roma: koalicijo vseh poštenih elementov
Jugoslavije na eni in koalicijo vseh nepo-
štenih na drugi strani. Opozicija je postala
središče, okoli katerega se zbirajo in se bo-
do še zbirali vsi, ki hočejo Jugoslaviji do-
bro, dočim ostane blok vladnih strank na-
ravno to, kar je, zveza med nasilniki in nji-
hovimi prodanci, ki se more držati samo z
nemoralnimi sredstvi, dokler pač gre.

Največja nesreča naše države od nje-
nega osnutja sem je bilo dejstvo, da so ho-
tele ob njej izvestne prečanske stranke in
politične osebe rehabilitirati svojo temno
prošlost. Nova država jim je bila golo sred-
stvo, da se po njej dokopilejo do moči, ki
je po svojem protiljudskem značaju same
iz sebe niso nikoli imele, oziroma jo popol-
noma izgubile. Ujedinjenje je bilo zanje
dobro špekulacija kakor katerikoli dogo-
dek na borzi, da poskušajo splavati iz dna
na vrh. To so bili v prvi vrsti liberalci na
Hrvatskem in v Sloveniji, ki so se po pre-
vratu hitro prebarvali v »demokrate« in se
Srbom predstavili kot borci za jugoslovan-
stvo, dasi se liberalna stranka tako na Hr-
vatskem kakor na Slovenskem ni nikoli bo-
rila za kaj drugega kakor za premoč kapi-
tala, za politično in socialno reakcijo ter
za privilegije takozvane gospode. V Avstri-
ji s Heinom, na Hrvatskem z vsakim maža-
ronskim banom, so se v Jugoslaviji oklenili
Pašića, laskajoč velesrbskim in protikato-
ličkim aspiracijam vladodržcev, in so zato
po navadi vseh poturice bili hujši od svojih
gospodarjev. Znano je, da so Nemci, Fran-
cozi, Angleži v kolonijah najhujši šovinisti.
Pravtako so demokrati v prečanskih kolo-
nijah Velesrbije stokrat hujši od Srbov.
Angleži pravijo takim ljudem »džingoc« in
sicer v zaničljivem pomenu. Kadar hoče
Anglež doma lrcem dati samoupravo, kriči
džingo v Belfastu, da se morajo vsi Irski
protidržaven element pobesiti. Podobno
naši demokrati džingi. Ponujajo se ob-
lastnikom, da posrbijo vse prečanske de-
žele, agitirajo za pravoslavje, denuncirajo
svoje sonarodnjake in se dajo plačati kot
politični policaji in rablji nad lastnimi ro-
jaki. Toda prišel je tudi zanje čas, ko se
jim pošteni Srbi zahvaljujejo za te »čedne«
usluge.

To se je zgodilo z osnutjem opozicio-
nalnega bloka. Kakor hitro so se tukaj
zbrali vsi resnično državni elementi, ki ho-
čejo miru, gospodarskega napredka in po-
litične povzdige Jugoslavije na temelju
enakopravnosti, za prečanske džinge ni bi-
lo več mesta v oni vsedrjavni demokratični
stranki, ki ji načeluje Srb Davidović. V
koaliciji resnično jugoslovanskih, ljudskih
in protikorupcijskih strank bi bili pre-
čanski demokrati izgubili ves svoj smisel.
Zato se je izvedla nujno potrebna, naravna
in zdrava ločitvena pleveli od zrna. Bila bi
najhujša nesreča za blok, če bi med neiz-
prosnimi nasprotniki korupcije sedeli Pri-
bičević in njegovi pajdaši iz bivšega maža-
ronskega tabora. Kajti oni ne spadajo ni-
kamor drugam nego tja, kjer po Pribičevi-
čevem uskoštvu v resnici so: med Pašića
in tiste njegove povojne radikale, ki Srbijo
danes plenijo hujše nego so jo njeni so-
vražniki med vojno, in med štiri za tri mi-
lijone dinarjev kupljene džemijetove.

Danes vidimo v taboru opozicije več-
no prebivalstva države in sicer vseh treh
narodov, dočim so v vladnem bloku sami
velesrbi. Prečanski demokrati igrajo v tej
plemenski vladni vlogi izdajalca v sovraž-
nem taboru. Ta vloga jim tudi pristoja in je
njih vredna. Nobene druge vloge bi ne
igrali bolj odkrito in naravno. Opozicijski

ni blok pa je čist, združuje stranke s prist-
nim jugoslovanskim programom in same
borbe za okrepitev naše države na temelju
politične svobode, socialnega napredka ter
poštene uprave. Zato tudi izid borbe ne
more biti dvomljiv. Jugoslavija ni noben
Basuto- ali Jubaland, kjer bi mogla manj-
šina države — in to predstavitelji ene-
ga samega njenega dela — potlačiti ve-
čino — in to same v borbi za državljanske
in socialne svoboščine preizkušene stranke
— s pomočjo bajonetov, žandarmerije ter
nepoštenja. Tega se mora zavedati vsak,
kdor nosi odgovornost za usodo Jugosla-

Poraz vlade v verifikacijskem odboru.

15 POSLANCEV VERIFICIRANIH. — V RADIKALNEMU KLUBU POKA. —
TRI STRUJE RADIKALOV PROTI NASILNI IN KORUPTNI POLITIKI. —
MALODUŠNOST V BLOKU KORUPCIJE IN NASILJA.

Belgrad, 1. aprila. (Izv.) Z ozirom na
današnji izid v verifikacijskem odboru se
misli, da bo vlada že takoj po tej veri-
fikaciji demisionirala, če ne bodo radi-
kali poskusili jutri z obstrukcijo v od-
boru. Sicer pa bi morala vlada po vseh
načelih parlamentarizma takoj podati de-
misijo, ker je ostala v manjšini glede tako
važnega vprašanja, kakor je vprašanje
verifikacije 15 poslancev, in to poslancev,
ki so proti njej.

Belgrad, 1. aprila. (Izv.) Vlada je ho-
tela z nasiljem preprečiti delovanje hrvats-
kih poslancev. Toda te njene namere so
bile odbite, kajti ostala je v verifikacijs-
kem odboru v manjšini vključno temu, da
je kupila glas demokratskega disidenta
Jilgorije Anastazijevića. Poraz vlade na
današnji seji verifikacijskega odbora je
moral brez dvoma Pašiću in Pribičeviću
dokazati, da s podkupovanjem in nasiljem
ne moreta izpeljati svoj načrt. Radikali so
po seji odbora izjavili, da se jim bo to, kar
jim je izpodletelo v verifikacijskem odbo-
ru, posrečilo v plenumu skupščine. Ven-
dar je že danes gotovo, da so tudi ti računi
napačni. — Danes je povsem jasno, da bo
vlada prvi dan, ko se pokaže v skupščini,
če se sploh pokaže, dobila nezaupnico.

(Glej poročilo o seji verifikacijskega
odbora na 2. strani.)

NASTAS PETROVIĆ PROTI PAŠIĆU.

Belgrad, 1. aprila. (Izv.) V radikal-
nem klubu poka in se lomi. Dnevno se
ustvarjajo nove skupine poslancev, ki so
proti nasilni in koruptni politiki Pašića in
Pribičevića. Prvi, ki je odločno nastopil, je
Nastas Petrović, eden najuglednejših
prvakov radikalne stranke, proti kateremu
je Pašić ponovno v borbi podlegel. Ob pri-
liki volitev v marcu mesecu je Pašić proti
njemu in njegovem volivnem okraju or-
ganiziral hujše nasilje nego proti nasprotnim
strankam ali kljub temu je Pašićev pro-
tikandidat proti g. Petroviću ostal v manjši-
ni. Okoli Petrovića se danes zbirajo pred-
vsem poslanci iz Južne Srbije, ki bodo
brez dvoma sledili njemu. Druga struja se
zbira okrog dr. Ninka Perića. Tu je ne-
kaj kmetskih poslancev, ki v borbi proti
dr. Lazi Markoviću vsled takozvanega po-
lozaja niso mogli uspeti. Nastop dr. Ninka
Perića proti dr. Lazi Markoviću jim je do-
brodošel povod, da začnejo borbo proti
Markoviću in tudi proti dr. Kojiću
in njima sličnim trabantom Pašičevim. Ne-
kaj poslancev se zbira okrog Ljube Jo-
vanovića in ta skupina bi hotela spravi-
ti njega na čelo, ker misli, da bi s tem
rešila radikalno stranko in njeno popolno
osamljenost. Pašiću vse to ni neznano in
mu je prav dobro prišla demisija Ljube
Jovanovića. Kakor se namreč čuje iz
njemu bližnjih vladnih krogov, namerava
Pašić Jovanovića vzeti v svoj kabinet, da
bi si ga na ta način obdržal. Istotako bi
vstopil pri tej priliki v kabinet dr. Ninka
Perić izpadla pa bi dr. Kojić in Vo-
jislav Janjić. Račun Pašića je enosta-
ven. S tem misli odstraniti nezadovoljnost
onih skupin in pridobiti zase dva nevarna
prvaka in tako pokazati, da je on za čišče-
nje v vladi, česar pa nihče ne verjame. To
so samo računi in načrti, ki jih Pašić s
svojim znanim »ima vremena« najbrž ne
bo mogel več izpeljati, ker ga bodo prehi-
teli dogodki, ki se razvijajo pospešeno na
škodo Pašića in Pribičevića in njihove
kampanije. V njegovih vrstah je nastalo
veliko malodušje in nihče ne verjame, da

vije. Sicer smo lahko pripravljeni na dik-
taturu, ki pa ne more dolgo trajati, kajti
ta diktatura bo diktatura korupcionistov,
torej onih, ki bi sami rabili nad seboj dik-
tature, da ne izropajo in ugonobijo cele dr-
žave. In ker je ljudstvo v državi zdravo,
bodo »diktatorji« kmalu telebnili v prepad.

Korupcionisti se nadejajo še na na-
daljnje zaveznike. Ne! V najvažnejših tre-
nutkih za bodočnost Jugoslavije, ko gre za
njeno drugo osvobojenje bodo
prečanski demokrati uskokili ostali s a m i
med samimi korupcionisti, obsojenimi
na skorajšnji konec!

se ob priliki verifikacije posreči obdržati
kompaktnost radikalnega kluba.

RAZGOVOR NASTASA PETROVIĆA Z
DR. KOROŠCEM.

Belgrad, 1. aprila. (Izv.) Danes po-
poldne je Nastas Petrović obiskal v Ju-
goslovanskem klubu dr. Korošca in ostal
z njim v razgovoru nad dve uri. Ta vest je
radikalom skrajno neprijetno došla in vlad-
ni krogi so bili ogorčeni, ko so vsled po-
poldanskega nastopa Nastasa Petrovića
ostali v verifikacijskem odboru v manjšini.
Dr. Korošca je tekom današnjega dne obi-
skalo še več drugih radikalnih poslancev,
ki so se pri njem intenzivno zanimali za
razvoj situacije.

POTIČENO RAZPOLOŽENJE V VLADI.

Belgrad, 1. aprila. (Izv.) Vlada je na
svoji današnji seji razpravljala o položaju,
ki je nastal vsled neprilik v radikalnem
klubu, vsled demisije skupščinskega pred-
sednika Ljube Jovanovića in vsled ener-
gičnega nastopa opozicije, ki je vladi naj-
bolj prekrizala njene račune. Ministri so
bili na seji zelo malobesedni. Očividno ni-
so prišli v posvetu do ugodnih rezultatov.

PRITISK NA LJUBO JOVANOVIĆA RADI
DEMISIJE.

Belgrad, 1. aprila. (Izv.) Vesti, da bo
skupščina odgodena, so za sedaj preuranje-
ne, kajti vlada je svojim poslancem izdala
naloge, da ostanejo v Belgradu vsi do zad-
njega. Radikali in Pribičevićevi poslanci so
tukaj. Kar se tiče začasnega prekinjenja
dela, se misli, da je bilo prekinjeno vsled
demisije Jovanovića, ki so jo mislili še
vedno prikrivati in so nagovarjali Ljubo
Jovanovića, da jo naj prekliče, in zato, ker
je vlada uvidela nemogočnost delovanja skup-
ščine brez sodelovanja opozicije, ki ima
večino.

RADIKALSKI MANEVR.

Belgrad, 1. aprila. (Izv.) Radikalni
tisk zadnje dni operira z volitvami. Glede
tega smo že povedali, da jih Pašić in Pri-
bičević ne bosta vodila. To navidezno samo-
zavestna pisava radikalnega tiska hoče
opozicijo samo preplašiti.

TISOV SPREMLJEVALEC KANDIDAT
ZA NASLEDNIKA LJ. JOVANOVIĆA.

Belgrad, 1. aprila. (Izv.) Z ozirom na
demisijo Ljube Jovanovića se v krogih
korupcionističnega bloka trdi, da bo pri-
šel na njegovo mesto dr. Edo Lukinić.
V to ne verujejo niti ti krogi sami, ker
dobro vedo, da nimajo večine niti za Jo-
vanovića, kaj šele za Lukinića.

DŽEMIJET SLUTI POTOP KORUPCIJE.

Belgrad, 1. aprila. (Izv.) Na današnji
seji džemijeta so razpravljali o položaju.
Deset poslancev džemijeta je izjavilo, da
ne bodo več ostali nevtralni, temveč da
bodo podpirali opozicijski blok. Ostali
štirje poslanci pa bodo začasno še ostali
pri Pašiću, da izvelečejo še par tisočakov,
dokler je še čas.

USKOKI IZ STRANKE IZKLJUČENI.

Belgrad, 1. aprila. (Izv.) Na današnji
dopoldanski seji glavnega odbora demo-
kratske stranke je bilo sklenjeno, da se 15
poslancev, ki so pristopili k Pribičeviću,
izključi iz demokratske stranke in izbriše-
jo iz vseh njenih organizacij. Ta sklep je
priobčen vsem članom kakor tudi organiza-
cijam demokratske stranke, da bi se znale
po tem sklepu ravhati.

BUDNOST VODITELJEV OPOZICIJE.

Belgrad, 1. aprila. (Izv.) V Jugosl. klub-
u so se vršile dve konferenci voditeljev
opozicije. Opozicija budno zasleduje vse do-
godke in razvoj položaja v posameznih klub-
ih posebno v radikalnem ter vzdržuje
zveze z vsemi nezadovoljnimi osebami. Za-
sleduje pa tudi številne intrige, ki jih mi-
sli preprečiti na primeren način.

IZJAVA POSLANCEV HRSS.

Zagreb, 1. aprila. (Izv.) Dav iso prišli
v Zagreb poslanci dr. Krnjević, Košutić in
dr. Ortner. Krnjević in Košutić sta se se-
stala z dr. Lorkovićem in ga obvestila o
razvoju dogodkov in položaju v Belgradu.
Glede radikalov sta se izjavila, da so za
vse sposobni. Njih ni prisilila na ratifika-
cijo mandatorov HRSS od njih povdarjena
»državotvornost«. Eden izmed Radičevih
poslancev je dejal, da je vez s srbskim se-
lajstvom sklenjena. Glede govorice o skup-
nem nastopu bloka pri volitvah je dejal, da
gre samo za to, da pride blok močnejši iz
volitev.

RADIČ NA DUNAJU.

Zagreb, 1. aprila. (Izv.) Vesti, da je
Radič odšel v London, niso resnične, nego
čaka na Dunaju, odkoder se misli povrniti
v domovino.

CENTRALIST PRIBIČEVIĆ.

Zagreb, 1. aprila. (Izv.) Vprašanje za-
grebske veterinarske šole je rešeno. G.
Pribičević je pristal na to, da bi imela ve-
terinarska šola značaj učnega zavoda ali ta
šola mora biti v — Belgradu. Vsled te nje-
gove odločbe so bili pri njem delegati slu-
šateljev veterinarske šole. Danes so se vr-
nili v Zagreb z zgornjim sporočilom.

PRIHOD NEKATERIH POSLANCEV HRSS
V ZAGREB.

Zagreb, 1. aprila. (Izv.) Za jutri se
pričakuje prihod nekaterih poslancev HRSS
da stopijo v stike z bližnjimi političnimi pri-
jatelji. Ta prihod je potreben, ker vlada v
Zagrebu velika politična neorientiranost.

»OBZOR.«

Zagreb, 1. aprila. (Izv.) Današnji »Hr-
vat« se bavi v uvodniku z »Obzorom« in
pravi, da je »Obzor« zaplaval v radikalne
vode.

SNOVANJE BLOKA NARODNIH MANJŠIN
V VOJVODINI.

Zagreb, 1. aprila. (Izv.) Poslanec Bla-
ško Rajić je izjavil, da se bo v Vojvodini
osnoval blok narodnih manjšin, ki bi mo-
gel dobiti do 20 mandatov in bi bil v glav-
nem naperjen proti metodam sedanjega re-
žima.

V znamenju korupcije.

Praga, 1. aprila. (Izv.) Večerna izdaja
»Češkega Slova« poroča, da je več uradni-
kov poštne ministrstva sprejemalo stalne
plače od zasebnih tvrdk kot podkupnino.
— V zadevi bencinske afere so se izvršile
nove aretacije. — Kakor poroča »Našinec«, se
bo sprilo mnogoštevilnosti korupcijskih
afar imenovala posebna interministerialna
komisija in svrhu preiskave.

Washington, 1. aprila. (Izv.) Senator
Dil je v senatu vložil predlog, da ima dr-
žavni podtajnik Teodor Roosevelt demisi-
jonirati, ker je zapleten v petrolejski
škandal. — Preiskovalna komisija glede
petrolejske afere je sklenila, da se zasliši
Gaston Mens, ki je pozvan tudi pred zvez-
no sodišče zaradi zarote proti državi New-
york.

POINCARÉ — UTRJEN.

Pariz, 1. apr. (Izv.) V dolgotrajni seji,
ki se je končala šele ob 3. zjutraj sta obe
zbornici sprejeli naknadni proračun s 495
proti 66 glasovom.

FRANCOSKI PARLAMENT.

Pariz, 1. aprila. (Izv.) Kakor poročajo
listi, se bo zasedanje parlamenta 5. aprila
zaključilo.

TRAMVAJSKI ŠTRAJK V ANGLIJI
KONČAN.

London, 1. aprila. (Izv.) Včeraj se je
mezdni spor med tramvajskimi uslužbenci
in lastniki poravnal. Vsled tega se je danes
ob 2. uri zjutraj tramvajski promet zopet
otvoril.

Vlada proti verifikaciji mandatov hrvatskih poslancev.

VLADNA NAKANA IZJALOVLENA. — PROTEST OPOZICIJE. — PRI GLASOVANJU ZA 15 MANDATOV VLADNA SKUPINA PREGLASOVANA.

Belgrad, 1. aprila. (Izv.) Danes dopoldne je predsednik verifikacijskega odbora dolgo časa konferiral s Pašićem glede verifikacije. Istotako je vlada na svoji dopoldanski seji razpravljala o stališču, ki ga naj zavzame pri verifikaciji, in sklenjeno je bilo, da se mandati ne verifikirajo. Sam verifikacijski odbor se je sestel malo pred 5 uro. Prešlo se je takoj na dnevni red, in sicer na razpravljanje o mandatih HRSS v virovitiškem okrožju, kjer je kandidiral dr. Ribar, prejšnji predsednik narodne skupščine. Prisotni so bili vsi člani verifikacijskega odbora. Verificirati je bilo šest mandatov HRSS, med drugimi dr. Basarička in dr. Horvata. Proti volitvi v virovitiškem okrožju so bile vložene najtežje pritožbe, in sicer vse že prej. Pritožbe so vložili demokrati, češ, da so radikalna vlada in Radićevci izvajali teror ob volitvah. Razvila se je daljša debata, v kateri so se v bistvu konstatirali argumenti kakor lansko leto pri splošni verifikaciji v zadevi Ribarjevega mandata. Takrat so hoteli radikali in demokrati spraviti dr. Ribarja v parlament in s tem oškodovati Radića za mandat. Izvolili so poseben odbor, ki naj sam prešteje glasove. Dasi je ta odbor delal kar najbolj samovoljno, ni mogel spraviti toliko glasov, da bi bil dr. Ribar izvoljen. Manjkalo je še 12 glasov. Radikalni govorniki so podčrtali zlasti to, da so bili volilni spiski nepravilni, da je bil teror, da so nekateri volili s pooblastili. Predlagali so, da se naj izvoli posebna komisija, ki bi na licu mesta preiskala vse navedbe. Radikal Nastas Petrović je izjavil, da mora vsaka pritožba doprinesiti tudi dokaz. V teh pritožbah pa ni dokazov, zato so bile že lansko leto zavrnjene. Nastas Petrović je zahteval, da naj se tudi sedaj gre preko njih, ker so brezpredmetne. Ker se je zdelo, da bodo radikali zopet sejo izpolnili z brezpredmetnim besedičenjem, je reagiral zelo energično dr. Hohnjec, češ, da moramo z vso upravičenostjo trditi, da radikali ne marajo verificirati Radićevih mandatov. 15 dni že čakajo Radićevci na verifikacijo svojih mandatov v Belgradu. Način, kako postopa vladna večina, je brez primera v celem kulturnem svetu in kaže, da živimo v brezpravni državi. Ta način,

ki ga pa uvaža radikalna vlada, je prava sramota. Te besede dr. Hohnjeca so izzvale veliko burjo in nemir. Prišlo se je vsestransko vpitje in predsednik je dr. Hohnjeca ukoril. Ukoril je pa tudi druge. V istem smislu so govorili ostali poslanci opozicije. Nato je dal predsednik Gjuričić na glasovanje predlog radikalov, da naj se izvoli komisija, ki naj vodi dolgotrajno anketo na licu mesta. Za predlog vlade je glasovalo 10 članov odbora, proti anketi pa 11 članov v poimenskem glasovanju.

Z opozicijo je glasoval proti tudi radikalec Nastas Petrović, dočim je na demokratski listi izvoljeni Gligoriye Anastazijevič glasoval z vlado, ki je ostala v manjšini. Radikali so takoj svoj propadli predlog priglasili kot manjšinski predlog. Pri ponovnem glasovanju za verifikacijo je ostalo isto razmerje glasov. S tem je verifikacijski odbor verificiral 6 mandatov HRSS v virovitiškem okraju. Nato se je prešlo na varždinsko volivno okrožje. Proti Radićevim mandatam je bila lani vložena pritožba dr. Krizmana, ki jo je pa pred zadnjo verifikacijo 20 Radićevih mandatov preklical. Sedaj je prišlo par naročenih pritožb, v katerih se povdarja, da so Radićevci agitirali za republiko in da so izvajali teror. Nastas Petrović je izjavil, da so te pritožbe naročene, ker po enem letu nihče ne more več vlagati pritožb, ki naj bi bile uvaževanja vredne. Na tak način bi lahko osporjevali vse mandate. Predlagam, da se pritožbe zavrnejo in da se verifikacija izvrši. Radikal Vasa Jovanović pravi, da se mora o dr. Krizmanovi pritožbi razpravljati, če-tudi jo je preklical in povdarja, da se morejo pritožbe vlagati tako dolgo, dokler se verifikacija ne izvrši. Radikali stavi- jajo svoj predlog, da se tudi sedaj izvoli posebna komisija in da se vrši anketa na licu mesta. Pri glasovanju je bil predlog vlade odklonjen v razmerju glasov 10 proti 11. Isto število 11 glasov je bilo tudi za verifikacijo Radićevih mandatov v varždinskem okraju, 10 pa proti. Z opozicijo glasuje tudi Nastas Petrović. Na ta način je danes bilo verificiranih 15 mandatov Radićeve stranke. Nato je predsednik zaključil sejo in določil prihodnjo za jutri popoldne. Opozicija je protestirala, da se seja ne vrši že dopoldne.

IZ LABOUR-STRANKE.

London, 1. apr. (Izv.) Član neodvisne skupine Mosley, zet lorda Curzona, je zaprosil Mac Donalda za sprejem v Delavsko stranko.

ROPARSKI VLOM V GRADCU.

Gradec, 1. aprila. (Izv.) Danes ponoči so neznanec vlomili v inšpektorat Južne železnice, kjer so iz blagajne uropali 50 do 60 milijonov kron.

VELIKE POVODNJI NA SLOVAŠKEM.

Praga, 1. apr. (Izv.) Listi poročajo znova o velikih povodnjah v vzhodni Slovaški in v Podkarpatski Rusiji.

NESREČE VSLED POVODNJI V ŠPANJI

Sevilla, 1. aprila. (Izv.) V Algani se je udrl most, vsled česar je 15 oseb, ki so opazovale naraščanje Guadalquivira, utonilo.

POLET OKOLI SVETA Z AEROPLANOM.

Pariz, 1. apr. (Izv.) »Matine« poroča, da je angleški letalec Mac Larsen, ki je začel svoj polet okoli sveta, danes odletel iz Brindisija, pa se je moral ustaviti na Krfu zaradi male napake na motorju. Jutri bo nadaljeval svoj polet v Atene.

Iz zunanje politike.

* V času mirovnih in razoroževalnih konferenc. Francoska firma Schneider-Creuzot ponuja Grčiji kredit v znesku 220 milijonov frankov v svrhu, da Grčija za ta denar zgradi bojne ladje v francoskih ladjedelnicah. — Reprezentančna zbornica v Washingtonu je sprejela kredit za armado v znesku 326 milijonov dolarjev. Mornarica tu ni všteta.

* Položaj delavske vlade na Angleškem je vsled vednih štrajkov ogrožen. Vendar pa konservativci ne želijo Mac

Donalda na ljubo liberalcem vreči. Da bi preprečili, da ne bi liberalci med časom, ko bi Mac Donald moral eventualno odpotovati iz dežele v svrhu pogajanj s Francijo, vlado strmoglavili — so konservativci prožili misel »božjega mira« (truga dei) z delavsko vlado. To ima namen vladi zagotoviti trdno oporo za čas njenih odločitvenih pogajanj z inozemstvom. Dokazuje pa tudi izredni državni čut Angležev.

* Prebitek preteklega finančnega leta (1923/24) v Angliji znaša po »Daily Mailu« 42 milijonov funtov.

* Finančni uspehi italijanskega fašizma. Italijanski finančni minister dr. Štefani je minolo nedeljo na volivnem shodu v Milanu podal zelo ugodno sliko italijanskih državnih financ. Deficit v državnem proračunu, ki se je ob nastopu fašistovske vlade cenil na 4—5 milijard, se je tekom zadnjih 17 mesecev znižal na brezpomembnih par milijonov, tako da je danes ravnotežje v italijanskem proračunu dejansko doseženo. V drugem polletju 1923. je vlada reducirala 32.117 državnih nameščenecv in s tem prihranila 297 milijonov. Dosedanji uspehi omogočujejo vladi, da previdno in sistematično izvaja znižanje davčnih bremen. Tudi plačilna bilanca Italije se more smatrati za uravnovešeno. Odtod stalnost italijanske valute nasproti ameriški in angleški.

* Volivno geslo centra pri predstojnih volitvah v nemški državni zbor je: »Takó proti reakciji desnice kakor proti revoluciji levici!«

* Egipčovski muslimani izjavljajo, da Abdul Medžida ne smatrajo za kalifa, ker ima kalif samo pomen, ako z duhovno oblastjo združuje tudi posvetno. Sicer pa Abdul Medžid tudi ni bil legalno izvoljen. Sploh vprašanje kalifa muslimanov veliko ne razburja, ker je od Osmanov uzipirani kalifat s časom izgubil tako svoj duhovni kakor politični pomen.

Politične vesti.

* Zgodba o pavovem perju. Kuluk je bil uveden z dvanajstinami. Edini klub v celem parlamentu, ki je z vso načelnostjo in energijo pobijal uvedbo kuluka, je bil Jugoslovanski klub. Dosegel je tudi uspeh, da se kuluk ni začel izvajati v Sloveniji. Ko pa je demokratska birokracija v Sloveniji hotela biti za kuluk gorečnejša nego ministrstvo, se je v parlamentu iznova vnela debata. Vlada je pustila kuluk pasti in ga ni obnovila v finančnem načrtu. Ker je bil kuluk uveden samo z dvanajstinami, je z njimi vred njegova pravna veljavnost ugasnila. Vlada se vsled ostre kritike ni upala prevzeti določb o kuluku tudi v finančni načrt, zato je bil kuluk odpravljen, kar smo mi že zdavna ugotovili. Slovenski demokrat je pa bi radi pokazali kak uspeh, da bi ž njim pokrili sramotno izdajstvo z uskočtvom v velesrbski tabor in so po Sv. Pribičeviću stali zahtevo, da se kuluk odpravi, ko je bil že odpravljen in nikomur sploh ni prihajal več na pamet, da bi ga uvedel v finančni zakon. Še pred kratkim pa je kuluku pel slavošpeve »Slov. narod«, ki ni poznal položaja in je mislil, da je kuluk še v veljavi. Zdaj bi se pa demokrati radi lišpali s pavovim perjem, češ kaj se da doseči z — izdajstvom. Izdajstvo pa ostane izdajstvo in ne izgubi prav nič na svoji moralni gnolbi, če-tudi bi res bilo poplačano s še več srebrniki, kakor je bila vredna odprava kuluka. V slučaju kuluka je pa Jugoslovanski klub doprinesel sijajen dokaz, da se da z vztrajno in dosledno načelno borbo doseči uspehe tudi brez izdajstva. Zato se Jugoslovanskemu klubu ni treba lišpati s pavo-

vim perjem kakor se morajo slovenski demokratski uskokli.

+ Gibanje Hrv. ljudske stranke. Zadnje dni meseca marca sta se mudila v Dalmaciji posl. Stjepan Barić in dr. Janko Šimrak. Priredila sta več sestankov z zaupniki Hrv. pučke stranke. Iz Dalmacije sta odpotovala v Bosno in Hercegovino.

+ Razcep v zagrebški »Orjunici«. Zagrebška Orjuna se je razcepila v dva tabora. En del drži s Pribičevićem, drugi pa s Davidovićem. Pri ljubljanski ni te nevarnosti, ker se kot poslušni privesek dr. Žerjave točno drži njegovih navodil. Prej je po »Jutrovem« zgledu zabavljala čez Pašiča, zdaj pa slavi njegovo koruptno kompanijo.

Beleške.

Značilen glas o kulturnem boju. Praška svobodomiselna revija »Lumir« je objavila senzacionalen članek, ki opozarja na pogubnost in nezmislitelnost kulturnega boja v Češkoslovaški republikli. Člankar naglašja, da je katolicizem poleg antike velika zapuščina češkega kulturnega kroga. Razumevanje za katolicizem narašča v enakih meri kakor se razodeva enostranost in nezadostnost čisto mehaničnega intelektualizma.

Čast, komur časti! Včerašnjje »Jutro« ugotavlja, da sprejemajo slovenski demokrati vso odgovornost za korupcijo Pašičevega režima. Zatrtilo pa, da se bodo potrudili, da si jo pošteno prislužijo, je čisto odveč. To smo že mi ugotovili, preden je prišlo »Jutrovc« priznanje.

Tri milijone dinarjev je bilo pri Narodni banki nakazanih za štiri režimovske demijetovce in seveda tudi dvignjenih. Pričakovali smo v »Jutrovem« listku zgodbu, kako je »Jutrovc« stekli pes« naskočil tiste, ki nakazujejo državni denar v podkupovalne namene, in tiste, ki ga sprejemajo. Pa je izostala. »Jutrovc« stekli pes« nima zob. Že vedo, zakaj so mu jih izdrli.

Kaj nam obetajo. V včerašnjem uvodniku »Jutra« beremo, da se »nove volitve ne bodo delale, kakor sta si to zasnovala g. Radić in Korošec« in da »se ne bodo vršile v znamenju preganjanja državnih elementov in da so tudi garancije podane, da ne bo več pri njih odločal teror brezvestnih hujskačev.« — Tako pisanje je naravnost divno! Torej »državni elementi«, ki imajo v rokah ves državni aparat z oboroženo močjo vred, so bili preganjani, »brezvestni hujskači« pa, proti katerim nastopa ves državni aparat, so izvajali teror (!). Komu »Jutro« to pije? Ali ima svoje demokrate za take tepce, da bi to verjeli? Kar pa se tiče »garancij« za prihodnje volitve, je pa »Jutrova« pisava jako značilna, ker »Jutrovc« grozije res napovedujejo teror namesto svobodnih volitev, kar je za demokracijo »Jutrovi« matadorjev jako slabo spričevalo.

Lastna hvala. Včerašnjje »Jutro« poroča iz Belgrada: »Predvsem po predlogu JDS je uspele ministru saobračaja, da je dobil v finančnem zakonu pooblastilo za prevedbo južnih železničarjev... Kuluk je odpravljen... Po zahtevi demokratov je bilo sprejeto pooblastilo vladi, da izvrši zvišanje invalidskih prejemkov... Eksistenčni minimum je zvišan na 5000 dinarjev... Linearno zvišanje 30 odstotka poreza za hišne posestnike odpade... trgovska zbornica v Ljubljani se preosnuje... itd.« — Vse te pridobitve beleži »Jutro« včeraj na korist demokratske stranke v poročilu, kjer stoji istočasno: »Brezobzirna obstrukcija zlasti klerikalcev je povrh povzročila, da se je moral finan-

Dr. W. M. Mac Govern.

Preoblečen v prepovedani Tibet.

(Dalje.)

Ministrski svet ali kašak je zelo važna korporacija. V Tibetu ne ločijo uprave in sodstva in je vsak namestnik obenem tudi prvi sodnik v svojem okraju. Kašak je pa najvišja upravna in tudi najvišja sodna oblast. Dalai-lama izvršuje vlado potom nje-ga. Kašak imenuje namestnike 53 okrajev Tibeta in pa vse važne uradnike, kašak izdaja postave in naredbe. Da pa nemirni menihi ne nasprotujejo preveč, pridejo vsa važna vprašanja zakonodaje pred narodno skupščino. Seje kašaka so vsak delavnik, razen sobote. Enkrat na teden se zberejo ministri pri Dalai-lami, ki se za vlado zelo zanima in očrta v splošnih obrisih politično smer. V izražanju svojih želja in načrtov je pa Dalai-lama zelo previden; saj je že dvakrat moral bežati in mu to nekateri zelo zamerijo.

Ministri so sedeli z nogami navzkriž v revni sobi natlačeni z uradnimi spisi. Soba ni bila prav nič bolj gosposka kakor pa soba sodnikov v mestni hiši. Državna tajnika sta le malo govorila, razgovarjala sta se le jaz in lončen. Čutil sem, da je lončen na videz prav vljuden in miren, da ga je pa mola oseba zelo motila in vznemirjala.

Blagosrčen je in nekam boječ, bolj se ti zdi samotno živčev menih kakor pa visok državni uradnik. Njegova politika je neodločna in hoče zmeraj posredovati. Je pa že Tsarong nekaj drugega; odločen je in pogumen in prav to ga dela tako prikupnega. Čutil sem nekako tudi, da mi tajnika nista naklonjena. Lončen mi je rekel, da ministrstvo prav za prav ne ve, kaj naj počne z menoj. On sam sicer nima nič proti meni, a narodna skupščina se je kar najodločneje izjavila proti ekspediciji in vstop v Lhazo je itak vsakemu tujcu najstrožje prepovedan. Vrh tega je tudi indijska vlada v moji stvari zelo stroga; major Bailey ni zapovedal samo, da me ustavi, temveč je tibetski vladi sodaj, ko sem bil že tukaj, tudi sporočil, naj me takoj spravijo nazaj v Indijo. Ker sem bil pa že tukaj, se je dal lončen pogovoriti — najbrž od Tsaronga —, da me pusti še nekaj časa v Lhazi; a prosil me je, naj bom, če le mogoče, zmeraj preoblečen, da ljudstvo ne bo izvedelo.

Hotel je tudi vedeti, zakaj sem na vsak način hotel priti v Lhazo. Če bi mu bil povedal, da me nevarnost veseli in da sem hotel napraviti nekaj, česar drugi niso mogli, bi me ne bil razumel; če bi mu bil rekel, da sem prišel študirat ljudi in njih življenje, bi bil mislil, da sem znorel. Zato sem mu rekel, da je moja žeja po spoznavanju budizma neizmerna in da sem napravil vse, kar sem mogel, samo da bi pil v Lhazi iz studenca budistične modrosti. Stari gospod me je nato hotel poskusiti, zlasti,

če sem v budistični filozofiji kaj podkovan. Rekel mi je, naj mu razložim besedilo, ki se je glasilo približno takole:

»Slava velikemu učitelju, ki je zatrl vsak preprij, kolikoma izvira iz brez začetka in brez konca, brez postanka in ki nikdar ne izgine, brez enakosti in brez razlike, brez prihajanja in brez odhajanja.«

Slučajno je bil to prvi verz iz znamenite knjige Madhyamika-Karika, ki je nastala v prvem stoletju po Kristusu. To knjigo in razlago njeno sem bil pa študiral ravno pol leta. Zato sem porabil ugodno priliko in sem spustil na ubogega ministrskega predsednika več onih nerazumljivih vprašanj, v mešanici sanskrita in kitajščine. Nič ni razumel ubogi moži. Stari pobožni gospod je znanstveno osnovo svoje vere kaj slabo poznal in me je bil vprašal bolj za šalo in da bi me spravil v zadrego. Sem pa le jaz njega.

Pri Dalai-lami.

Pri vsaki priliki sem prosil Tsaronga, naj mi izposluje avdienco pri Dalai-lami. Ta si me ni upal javno sprejeti, da ne bi povzročil nove agitacije proti sebi. Ker je bil pa radoveden, me je vseeno sprejel, a tako tajno, da niso vedeli zato ne moji služabniki in ne moj gospodar. Na večer 26. februarja je prišel k meni sel in je rekel, naj grem z njim k seji ministrskega sveta. Ko sva pa zavila okoli ogle, me je peljal po ozkih ulicah ven iz Lhaze do griča Potala, na katerem je palača Dalai-lame. Skoz atranska vrata sva prišla v posvečeni

ograjeni prostor, in potem sem telovadil kvišku po stopnicah, lestvi podobnih. Prišel sem v majhno sobo in tam je sedela še ena oseba. To je bila Njegova Svetost Dalai-lama. Majhen je, manjši kakor so pa Tibetanci vobče, droben, obraz ima podolgast, daljši, kakor ga imajo sicer Tibetanci. Kože otroških let se mu še malo pozna, glava mu je obrita, kakor pri duhovnikih sploh; pač pa ima dolge šiljaste brke, na indijski način povoščene in na koncih skupaj zvite.

Imajo ga za Boga, in on sam je o svojem božanstvu trdno prepričan. Velik mir in velika ponižnost sta odsevala iz njega. Njegov značaj je nad vsakim dvomom, strogo se drži predpisov neozenjenosti, ne kadi in ne pije. Njegova hrana je prav preprosta in tudi v obleki se ob navadnih dnevih skoraj nič ne razlikuje od drugih menihov.

V mladosti ga je vroča kri večkrat zapeljala, da je napravil kaj neumnega, a bridke izkušnje so ga naredile bolj previdnega in spretnega. Njegova inteligenca ni dosti čez povprečnost; izkoriščanje najtinejšega zavijanja prepušča drugim, sam pa sledi zdravi pameti. Ni tak kakor je svetomrzni Taši-lama, temveč bolj posveten in se zanima za vse. Ljudi in njih zmognosti zna izbornopresoditi, svoje pomočnike si zna dobro izbrati, čemur je pač najboljši dokaz Tsarong. Najbolj pametna njegova misel je bila pač ta, da je preosnovno državo izročil prav temu Tsarongu

(Dalje sledi.)

ni zakoni brez nameravane in od demokratov zahtevane revizije spravi pod streho. — Ravnik je baje rekel: Znat je treba. »Jutro« ne zna vedno.

»Slovenec« izgublja glavo, pravi »Jutro«. Ali jo naj izgublja »Jutro«, če je nima?

Po praznem možnarju tolče »Slovenec«. Tako stoji zapisano v »Jutru«. Kolikor je nam znano, tolče »Slovenec« navadno po »Jutru«.

Ata »Narod« so postali duhoviti in so zapisali včeraj na račun naših prvoaprilskih šal te-le besede: »Misliti bo odslej sploh najstrožje prepovedano, pač pa bodo uživali državno podporo vsi, ki migajo z ušesi.« — Če bi bili ata kaj duhovitejši, bi bili zapisali, da bodo uživali državno podporo vsi, ki migajo z ušesi »Slovenskega Naroda«.

Peklenskih muk se mora strašno bati »Slovenski Narod«. Zadnje mesece ne mine dan, da se ne bi »Narod« spominjal peklenskih muk. Omenja jih v uvodnikih, bori se z njimi v noticah, se jih otepa po drugih predalih; sploh vidi pred seboj sam peklenski ogenj in sliši škletanje z zobmi. Strašno jih ga mora biti strah. Ima pač vzrok za to.

Kako sodi »Narod« o demokratski stranki. Ob priliki sprejetja proračuna, ki se je izvršilo nasilnim potom, se je »Narod« v svojem triumfalnem razpoloženju povzpelo na trditve, da »bodo vedno premagani in vrženi ob tla v beogradski skupščini vsi elementi, ki bi hoteli poridati stebre naše države in jo razkosati zunanjim našim nasprotnikom v plen«. Tako so demokrate vrgli med sovražnike naše države, ki jo hočejo razkosati, srbskega politika, pod kojega načelstvom so bili od zedinjenja sem v demokratski stranki! Izdajalcu ni dosti, da uskoči, on mora še svoje bivše tovariše oblatiti.

Na laž postavljeno »Jutro«. Dolgo je »Jutro« uganjalo hujkanje proti misijonem in priobčevalo dopise o poteku misijonov, dokler se ni samo ujelo na laži. Kakor smo poročali, je objavilo popolnoma izmišljen dopis o misijonu v Radovljici, ki da se je končal 22. marca, ko se še niti začel ni. Tokrat je bilo »Jutrovo« lažnivost kontrolirati, ker je navedlo kraj in čas. »Jutro« se je hotelo izmuzniti, češ da se v njegovem dopisu opisani misijonski dogodki niso vršili v Radovljici, ampak v eni izmed sosednjih župnij in je pomota nastala vsled tega, ker je dobilo dopis iz Radovljice. Ko smo ga prijeli, da naj pove, katera je tista župnija, ni vzdrževalo več te svoje nove laži, poročene iz zadrege, ker smo je zalotili, marveč se izgovarja, da je bilo mistificirano po nekem trgovskem pomočniku Janku Kordinu, ki da ne eksistira. Eh, ali ni poslal isti nam neznan Sokol Janko Kordin v istem dopisu tudi naznanilo o predstavi »Pohujšanja v dolini št. florjanski«? Ali je tudi v tem naslednjem mistifikaciji »fingiranega tajnika Sokola«? Neroden izgovor se kar otipuje kot nova laž, ki naj pomaga iz zadrege. »Jutrova« izmišljotina, da je naš informator potegnil »Jutro« z dopisom, je preveč prozorna, da bi kaj zalegala. Ali je morda »Jutrovo« popravek iz zadrege, da se v dopisu omenjeni misijon ni vršil v Radovljici, ampak v eni izmed sosednjih župnij, tudi spisal naš informator? Tako se je razgalila »Jutrova« gonja kot sestav proste, zlohotne lažnivosti. Čim bolj se je »Jutro« polizkušalo izmotati, tem bolj se je pokazalo kot lažnivo. Kar priznalo naj bi, da je k dopisu iz Radovljice o predstavi »Pohujšanja« samo sfabriciralo misijonski dopis, pa tako nerodno, da se je enkrat pošteno vrezalo. Sicer pa izvedmo, da so imeli udeleženci misijona toliko duševnega vžitka nad lepimi govori, da bi na »Jutro« nihče ne bil mislil, če ne bi se bilo »Jutro« tako debelo zlagalo in ne bi bili nekateri fantiči tistega dopisa kazali okoli.

Dopisi.

APEL NA POSTENO SRBSKO JAVNOST.

Iz Celja nam pišejo: V tukajšnji vojaški garniziji služijo po veliki večini srbski fantje iz Bosne in Hercegovine. Kakor jih mnogi naši slovenski vojaki za to zavidajo in hrepene, da bi bili na njihovem mestu, na domačih tleh in v podnebnju, katerega so navajeni od svoje mladosti, naši celjski Bosanci niso niti najmanj zavidanja vredni, ker centralizem v svoji strasti in slepoti ubija tukaj prav tako sinove onih bosanskih Srbov, ki s svojimi glasovi vsakokrat zvesto podpirajo centraliste, kakor mori drugod naše slovenske fante. Naše podnebje namreč sinovom Bosne nikakor ne prija, drug za drugim podlegajo tuberkulozi in najhujši prerani grob daleč od svojih domačih. Prigodi se neredko, da kar en dan pokopljejo po dva. V dolgih vrstah se odpirajo tu pri nas sveži vojaški grobovi mladih ljudi, ki bi se iz svojih domačih garnizij vrnili brezdvoma srečno k svojcem nazaj, dočim naši očetje kolnejo in naše matere jokajo, ko prebirajo pisma, polna tožb in obupa, ki jih prejemajo od svojih sinov iz Albanije in Macedonije. Ali mora biti tako? Čemu neki je tega treba? se mora ob vsem tem vprašati vsak pošten človek, ki ima vrhutega kaj srca za svojce nesrečnih žrtv — naj bodo to potem Slovenci, Srbi ali Turki — in ljubezni do domovine — ki čisto brez potrebe

izgublja toliko čvrstih delavnih moči in bodočih svojih brambovcev. Vemo, da so vsi naši protesti zoper to nesmiselno krutost centralizma klic vpijočega v puščavi, obračamo se sedaj v imenu človečanstva na srbske očete in matere z vprašanjem: Ali se vam ne smili vaša deca, ki tu pri nas brez potrebe pada v prezgodnje grobove? Srbska javnost, ki nimaš srca za naše fante, zgani se vsaj, ko gre za tvojo kri in reši jo! Pridejo časi, ko se bo vse to maščevalo, bridko maščevalo nad nesrečno našo domovino. Mi smo pravočasno svarili. Vi glejte!

Pripombe k vladnemu načrtu šolskega zakona.

Temeljna ideja, ki se zrcali iz celega načrta, je ta, da naj bo šola mehanični državni stroj, ki naj izreče in oblikuje iz mase Jugoslovanov šablonske državljane po vzorcu vsakokratne vlade.

Korekten, dostojen, na zunaj lepo friziran Jugoslovan: to bodi namen državne šole.

§ 1. se glasi: Šola naj širi v narodu pismenost in omiko, razvija narodno in državljansko zavest in versko strpljivost, utrjuje moralna načela za življenje in polaga temelje za nadaljnjo izpopolnjevanje. Že pri tem temeljnem stavku smo si katoličani in vladni birokratični šolniki diametralno nasprotni. Za nas ni enostranska intelektualna izobrazba glavna stvar, mi pojmuemo nalogo šole veliko višje. Šola mora vzgajati in pripravljati celega človeka za svoj tuzemski cilj in še veliko bolj za cilj v večnosti. Načrt se sramežljivo izogiba prvega zakonodajnika vse morale, Boga, in besediči zaradi lepšega nekaj o moralnih načelih, namesto da bi postavil kratkomalo Boga in versko moralo v središče vse vzgoje. Tu je glavna in temeljna razlika med nami in med birokrati. Ne gre zato pri nas, da bodo naši otroci samo o dobri državljan in korektno frizirani člani človeške družbe, gre nam zato, da se bodo ti naši otroci učili v šoli alfa in omega vse modrosti, da je namreč človek v prvi vrsti ustvarjen, da Boga spozna, ga ljubi in se zveliča.

Dnevne novice.

— Sneg na Gorenjskem. Včeraj je temperatura zopet znatno padla. Na Gorenjskem je snežilo.

— Povodnji na Poljskem. Pri Varšavi je Visla prestopila bregove in poplavlja kraje Jablona, Brudus in Pelgovigna. Utonilo je več ljudi. Mnogo vasi so morali izprazniti. Mesto Stachacjew je popolnoma pod vodo. Železniška zveza med Krakovom in Przemyslom je nemogoča. Južno od Przemysla je Novo Miasto popolnoma pod vodo. Voda je razdrila 70 hiš. V vzhodni Galiciji in v Podkarpatski Rusiji pa se povodnji polega.

— Velike povodnji na Portugalskem. Iz Lizbone poročajo o velikih nevihtah in povodnjih, ki so napravile ogromno škodo po vsi deželi. V Lizboni je je vsled preobile moče podrla 24 poslopij. Pri Oportu je reka Duro prestopila bregove, pa tudi reka Tajo je poplavlja mnogo polja. V Lizboni je podirajoča se hiša zasula 15 oseb.

— Osebnost v. Iz državne službe je odpuščen dr. Mirko Rupel, suplent na drž. trgovski akademiji v Ljubljani.

— Zdravniška imenovanja. Imenovani so: dr. Štefan Vucsak za zač. sekundarija v bolnici za ženske bolezni v Ljubljani; dr. Fr. Miss in dr. Elza Soss za zač. sekundarija v splošni bolnici v Ljubljani.

— Promet z vrednostnimi (denarnimi) pismi v Veliko Britanijo. Ministrstvo naznanja z razpisom št. 13.770 z dne 29. februarja, da se odpravi s 1. aprilom promet z denarnimi (vrednostnimi) pismi tudi v Veliko Britanijo.

— Novi predpisi v carinskem poslovanju. Če zahteva naslovnik inozemskega paketa, da se pošiljka v zmanjšanju carinskih pristojbin vnovič zacarini, mora napisati to željo na priznanico ter plačati 5 dinarjev v kolkih. Pošiljko pošlje pošta nazaj na carinarnico, kjer se njena vsebina še enkrat pregleda in določi carinske pristojbine, ki pa dostikrat niso nič manjše od prvotnih carinskih pristojbin. Pomniti pa je treba, da se mora za ponovno carinsko poslovanje plačati še 25 dinarjev ne glede na to, ali potem naslovnik paket sprejme ali pa odkloni.

— Izlet v Dubrovnik, Krf in Atene. Društvo za promet stranaca v Zagrebu priredi v času od 28. maja do 11. junija II. društveni izlet z našim najelegantnejšim parnikom »Kardordje« iz Sušaka v Dubrovnik, Krf, okrog Peleponeza v Atene in nazaj. Kakor čujemo, se bo tudi iz Slovenije udeležilo več izletnikov tega potovanja. Vsa podrobna pojasnila in cene daje Tourist Office v Ljubljani, Aleksandrova cesta 8.

— Pomanjkanje v Dalmaciji. V Šibeniku in okolici se spričo velike draginje in revščine ljudskih slojev oglašajo lakota. Mestna občina je zaprosila nujne pomoči na županijski oblasti.

— Tretji slučaj spalne bolezni v Jugoslaviji. V Šibeniku je osemletni deček Ante Vučić obolel na spalni bolezni. Spi že štiri tedne. Hranijo ga umetno.

Celo avstrijski državni šolski zakon iz leta 1869., ki je bil cerkvi silno sovražen, je označil kot nalogo osnovne šole versko - нравno vzgojo otrok.

Silno smo hvaležni vladi, da je razpršila vse megle in pajčevine, v katere smo bili zaviti do zdej. Zdej smo prosti in hočemo postaviti jasn program prave svobodne demokratične šole. Katoličani si hočemo zasnovati katoliško šolo, drugi naj si pa ustvarijo šolo po svoji svobodni volji.

Ono laži-nevtralnno simultansko šolo, ki pomeša vse jugoslovanske državljane, Makedonce, Albance, Srbe, Hrvate, Slovence, katoličane, pravoslavne in Turke v isto državno retorto, odločno odklanjamo kot šolo racionalističnega svetovnega nazora, ki išče svoje vzore v svetelih golega človečanstva in naravne etike. Tako intolerantno usiljevanje nam tujega svetovnega nazora moramo kot svobodni državljani svobodne države obojati. Verski pouk, ločen v konfesijah, kakor je predviden v členu 45. vladnega načrta, nam nikakor ne zadostuje, ker vera ni zunanji mehanični privesek k drugim predmetom, kakor risanje in petje, ampak vera mora biti ona notranja nadsvetna sila, ki preveva in prepaša ves šolski pouk. Na kakšno nizko stopnjo tuzemske ideologije so že padli naši vladinovi, izhaja iz tega, da novi načrt ne pozna več nobenega vzajemnega delovanja cerkve in države. Cerkev nima več svojih zastopnikov, ne v glavnem prosvetnem odboru, ne v prosvetnem svetu oblasti, ne v šolskih središčih, in, zdi se, niti ne v krajevnih šolskih odborih. Iz celega načrta nam zija nasproti ono zlo geslo: Cerkev, ti si storila svojo dolžnost, zdej te več ne potrebujem. Mahinatorji tega načrta so na las podobni onemu nehvaležnemu sinu, ki je prevzel od svojih starišev dom, in ki potem stariše zažene ven na cesto.

Temu načrtu je stal kot boter na strani oni slavni patron vse birokracije, gospod Prokrustes, ki hoče z vso silo stlačiti dolge in prikrajšati kratke ljudi v isto državno šablono.

Temu nasproti moramo dvigniti prapor za svobodno šolo.

— Narodni muzej na Cetinju. Vlada je dovolila kredite za preureditev cetinjskega kraljevega dvora v narodni muzej.

— Zračni promet. Te dni je došel v Pančevo prvi aeroplan iz Pariza ter prinesel za belgrajske trgovce naročeno razkošno blago v vrednosti 500.000 Din. Carina je znašala 50 tisoč dinarjev. Zračni promet med Parizom in Bukareštom oziroma Pančevom gre preko Budimpešte, Dunaja, Prage in Strassburga. Prihodnje leto se pančevska postaja preloži v Beograd.

— Stavbno gibanje v Zagrebu. Od 1. januarja do 31. marca t. l. je zagrebška mestna občina izdala 105 stavbnih dovoljenj in sicer za 65 novih zgradb, ostalo so dozidave in prezidave.

— Najemnine v novih hišah v Zagrebu. V Zagrebu stanejo tačas stanovanja v novih hišah po 800 do 2000 Din mesečno za sobo. Stanovanje s tremi sobami stane povprečno 4500 Din mesečno. Navaden zemljan si more torej danes v Zagrebu privoščiti novo stanovanje z eno ali dvema sobama kvečjemu v kleti ali v podstrešju. Drugod seveda ni dosti boljše.

— Posebna številka »Prager Presse« o naši državi. Znani češkoslovaški dnevnik »Pr. Presse« izda okoli 15. aprila posebno številko, posvečeno izključno naši kraljevini. Ta izdaja, katere je že druga te vrste, bo zopet gotovo vzbudila veliko zanimanje. Ima cilj razpravljati o našem gospodarskem razvoju in okrepiti odnose med kraljevino SHS in Češkoslovaško republiko zlasti na narodnogospodarskem polju. Poleg tega prinese ta posebna izdaja omenjenega dnevnika več člankov ter razprav o naši kraljevini izpod peresa znanih strokovnjakov. Na pomladanskem velesojmu v Zagrebu bo imela »Prager Presse« posebni kiosk, kjer se bo omenjena posebna izdaja razprodajala.

— Signalne vaje med Snežnikom in Učkom. Kakor poroča tržaški »Piccolo«, se vrše te dni med Snežnikom in Učkom važne vojaške vaje v signaliziranju. Udeležuje se jih do 50 častnikov, med temi več generalov in zbornih poveljnikov; vodi jih osebn general Vaccari.

— Pazite na sumljive tujce! Po deželi in po mestih se brez dela potika v zadnjem času več sumljivih tujcev. Ti ljudje sprašujejo za delo, nato prosjačijo in pri tem ukradejo, kar morejo, ali pa si ogledajo in pridejo krasno po noči, ali če ni nobenega doma, takoj. Več naših ljudi je že trpelo večjo ali manjšo škodo od teh postopačev, katerih preje ni bilo. Tako se je potikal v Ljubljani okrog hiše za Gradom 3 neki okrog 25letni neznanec v športni obleki. Obiskal je tudi več strank, kjer se je izdajal za invalida in zahteval slanino in fižola. Sumljivo je to, da je izpraševal po strankah, tudi koliko je moških pri hiši in kdaj so običajno doma. Take ljudi je treba v splošno korist takoj prijaviti oročnikom ali policiji, s čemer se odvrne marsikako zlo.

— Nova mestna kopališča v Zagrebu. Zagrebška mestna občina zgradi še letos dve novi mestni kopališči (za tople kopeli), in si-

cer eno v vzhodnem, drugo v zapadnem delu mesta.

— Spomenik Lanyiju v Subotici. Subotički Mažari so ustanovili odbor za spomenik skladatelju Lanyiju, ki je dalj časa živel v Subotici. Lanyi je bil vedno strasten Mažar, a Bunjevece je posebej globoko razžalil z zasmehovalno skladbo »Bunjevski devotjke«. Zato se je proti mažarski nameri, da ovekoveči Lanyija v Subotici s spomenikom, dvignil v tamkajšnji javnosti velik odpor.

Štajerske novice.

— Celje. Shod SLS za mesto Celje se vrši v četrtek, dne 3. aprila, ob pol 8. uri zvečer v vrtni dvorani hotela »Bel« vol. Govore dr. Anton Ogrizek in drugi. Somišljeniki, vsi na shod! (Shod za celjsko okolico se vrši v nedeljo.)

— »Miklova Zala« v Celju. Izredno hvalevredno je, da se je Krekova mladina v Celju lotila dramatskega polja. Z Miklovo Zalo je pokazala, da ima pogumnega režiserja in idealne igralce. Napravili so, kolikor je bilo enkrat mogoče. V splošnem pa moram pohvaliti vse igralce, kakor tudi one idealne člane, ki so žrtvovali nočne ure za izdelovanje kulis. Upam, da vzraste v KM krepak, idealen dramatski odsek. Saj: zakaj ne bi imeli še v Celju svoj ljudski oder, ki bi se izmenjeval s mestnim gledališčem? Tovariši in tovarišice, veččega režiserja imate, samo sloga in pogum, pa bo šlo! Bog vas živi!

— »Mozirje«. Nad vse pričakovanje veličastno se je vršil 30. marca shod agrarcev planinarjev. G. komisar okrajni glavar Spiller Moys je ob 11. otvoril shod, katerega je posejilo okoli 400 ljudi. Planinski odbori so podali svoja poročila, ko je poprej sklicatelj razložil planinsko statistiko. Govorili so pozdrave čupan in načelnik okrajnega zastopa in strokovnjak dr. Stefančič. Zidanšek in g. Ružič. Zanimanje jako živahno. Ob 2. je sklicatelj te izborni shod zaključil.

— Občni zbor protituberkulozne lige v Mariboru se vrši dne 11. IV. 1924 ob 8. zvečer v mali kazinski dvorani s predavanjem doc. dr. Matka o oskrbi pljučnobilnih s posebnim ozirom na tuberkulin. Protituberkulozna liga vabi svoje ustanovne in redne člane, podpornike in vse prijatelje k obilni tovarišbi.

Umor v ljubljanski okolici.

Na zapuščenih in samotnih Vodovodni cesti so včeraj zjutraj odkrili strahovit zločin, o katerem se še ne ve, ali ga je prištevati roparskemu umoru ali pa je dala zanj povod ljubosumnost ali kakšen običajen prepir.

V bližini Vodovodne ceste se nahaja več barak. Ko je danes zjutraj okoli polšeste ure zapustila v neki baraki stanujoča Franciška Cigliarič svoje skromno stanovanje, hiteč na delo, je nenadoma zagledala nedaleč od barake ležati žensko truplo. Radovednost jo je gnala bliže. Ko pa je žensko pogledala natančneje, se je silno prestrašila, ker je videla, da ima ženska ves obraz zakrvavljen. Ženska je ležala na prsih in se ni več ganila. Cigliaričeva je odhitela takoj na stražnico na Dunajski cesti in obvestila o vsem, kar je videla, službojočega stražnika.

S stražnice so telefonično obvestili policijsko centralo o zločinu. Na lice mesta je takoj odšla policijska komisija pod vodstvom dr. Mlekuža in z zdravnikom dr. Avramovičem ter revirnim policijskim nadzornikom Zajdelom. Identiteto neznanke je komisija kmalu ugotovila. Iz dokumentov, ki so jih našli pri njej, so ugotovili, da je umorjenka 20letna blagajničarka kina »Tivoli«, Franciška Petkovič.

Policijsko zdravniška preiskava je ugotovila, da je bila nesrečnica ustreljena v levo stran prs. Kroglja je predrila pljuča in na desni strani izstopila. Strel je bil smrten.

Umorjena Franciška Petkovič je stanovala pri svoji sestri Mariji Rec na Vodovodni cesti št. 179. Zvečer je po končani službi zapustila svoje mesto, ni pa šla takoj domov, ampak je zavila skupno s svojo prijateljico proti Trubarjevemu parku, kjer jo je čakal neki Alojzij Jerančič. Pred pošto se je Franciška Petkovič poslovila od svoje prijateljice in nato odšla skupno z Alojzijem Jerančičem. Med obema je moralo priti, ko sta ostala sama, skoraj gotovo do kakšnega prerekanja, ker zatrjujejo ljudje, ki so srečali par okoli 11. ponoči na Vodovodni cesti, da so slišali v gramozi jami jezne besede, pa se niso zanje zmenili.

Okoli polnoči pa je zaslišal v jamski baraki stanujoči delavec Ivan Ofentavšek močan pok in glasen ženski krik. Ker se mu pok ni zdel pomemben, se ni dalje zmenil zanj. Tudi prebivalci v bližnjih hišah so slišali, da je počil strel. Ker pa se pogosto dogaja v tej samotni, da ljudje streljajo iz obijnosti, niso strelu pripisovali nikakega pomena.

Policijske poizvedbe so kmalu dognale vse te okoliščnosti in na podlagi teh poizvedb je policija že včeraj dopoldne zaprla Alojzija Jerančiča kot umora sumljivega, ker je bil on najzadnji v družbi z umorjenko.

Ugotovljeno še ni, ali je izvršil zločinec svoj čin iz grabežljivosti ali iz drugih vzrokov. Značilno je, da so našli denarnico Petkovičeve nedaleč od trupla popolnoma prazno, čeprav je znano, da je včeraj prejela svojo plačo v znesku 1000 Din. Tudi klobuk umorjene Petkovičeve so našli precej daleč od trupla, rav-

notako glavnika. Skoraj gotovo se je umorjenka s svojim napadalcem morala še težko boriti, preden je ta oddal smrtonosni strel.

Ljubljanske novice.

Ij IX. delavski večer, ki se je vršil včeraj v Rokodelskem domu, je bil dobro obiskan. Predaval je tov. Jeršič o početkih modernega kapitalizma, čemur je sledila debata, katere se je udeležilo veliko število navzočih. — Prihodnjič predava akad. Aleš Stanovnik o srednjeveških cehih. Dan se naznani v »Slovenec«.

Ij Seznam vse kemikov. Ministrstvo narodnega zdravja je zahtevalo z odlokom z dne 7. marca 1924, Pov. Z. br. 24 seznam vseh kemikov (absolviranih in izprašanih), ki se nahajajo na ozemlju Slovenije in sicer brez ozira na to ali so v državni ali privatni službi, ali tudi če sploh niso zaposleni. Mestni magistrat vati vse v Ljubljani stanujoče g. kemike, da se prijavijo v teku treh dni na mestnem fizikatu (Mestni dom).

Ij Elektrifikacija Save. Udruženje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana, nadaljuje razpravo o preskrbi mesta Ljubljane z električnim tokom. Na prošnjo sekcije predava danes, dne 2. aprila ob 18. v dvorani mestnega magistrata g. univ. prof. dr. Karl Hinterlechner o temi: »Elektrifikacija Save v interesu Ljubljane z ozirom na geološke razmere.« Ker je prostor omejen, se vabijo na prireditve člani sekcije in vabljeni gostje. Gostom se vabila posebej dostavijo.

Ij Mestna ljudska kopel bo radi temeljitega sčunjenja zaprta v dneh 2. do 4. aprila opoldne.

Ij Tedenski zdravstveni izkaz. Od 23. do 29. marca 1924 je bilo v Ljubljani rojenih 31 in 1 mrtvorojen, umrlo je v tem času 14 oseb, od tega 6 tujcev, naknadno prijavena 2 smrti na slučaja. Vzrok smrti v 2 slučajih življenjska slabost, v 6 jetika, v 2 srčna hiba, v 1 rak, ostalo drugi naravni smrtni vzroki.

Ij Nalezljive bolezni v Ljubljani. Od 23. do 29. marca 1924 so bili v Ljubljani naznanjeni 3 slučaji davice, 2 škrlatice, 1 trebušnega legarja, 1 griže in 4 dušilnega kašlja.

Gospodarstvo.

Janko Jovan:

Trgovska pogodba z Italijo.

(Konec.)

RAZDELITEV ARHIVOV.

Radi razdelitve arhivov moramo stati na stališču, da nam mora Italija odstopiti vse arhive, odnosno akte, ki se nanašajo na ono področje bivše avstro-ogrske monarhije, ki pripada danes naši državi. Arhivi se nahajajo deloma pri bivših pokrajinskih deželnih vladah, deloma pri dotičnih okrajnih glavarstvih. V prvi vrsti pridejo v poštev za nas namestništvo v Zadru in Trstu — za Italijo pa deželna vlada v Ljubljani, ker bo tudi Italija recipročno zahtevala od nas, da ji izročimo akte, ki se nanašajo na področje, ki v smislu rapalske pogodbe pripadajo njej.

A. Od področja namestništva v Zadru pripada danes Italiji mesto Zader z matim zaladjem in otok Lastovo. Italija naj torej na podlagi tega pridržijo vse akte, ki se nanašajo na Zader s priključenim anektiranim ozemljem, pa tudi na otok Lastovo, — vse druge akte naj pa izroči naši državi. Tu prihajajo sledeči arhivi v poštev: 1. arhiv namestništva v Zadru; 2. okrajnega glavarstva v Zadru; 3. finančnega ravnanstva v Zadru; 4. deželne gozdne inšpektorata v Zadru; 5. uprave državnih domen v Zadru; 6. šolskega sveta v Zadru; 7. pomorske oblasti v Zadru; 8. višjega deželnega sodišča v Zadru; 9. deželne sodišča v Zadru. — Kar se tiče Gorice in Bele peči pride v poštev arhiv uprave državnih domen (operati).

B. Isto, kar je povedano za Zader, oziroma za področje izven mesta Zadra in otok Lastovo, naj velja za Trst, oziroma za otok Krk, ki pripada po rapalski pogodbi naši državi.

Tu pripominjam, da je bil Trst središče raznih ustanov, katerih člani pripadajo danes večinoma naši državi. Take ustanove so posebno »Bolniške blagajne« in »Penzijski fond privatnih namestencev«. Te ustanove niso imele samo arhivov, ki se nanašajo na kraje naše pripadnosti, ampak tudi fonde zbrane s prispevki naših državljanov. Ni torej dovolj, da se porazdelijo samo arhivi takih ustanov, ampak je treba zahtevati tudi razdelitev fondov dotičnih ustanov v razmerju s številom članov, ki pripadajo danes naši državi.

C. Ker zahtevamo od Italije razdelitev arhivov odnosno onih krajev, ki pripadajo naši državi, se ne moremo protiviti tudi porazdelitvi arhivov v Ljubljani odnosno teritoriji, ki pripada danes Juljski Benečiji.

Radi podelitve arhivov je treba, da se stvori posebna komisija, ki naj se sestoji iz strokovnjakov, katerim so poznane vse stroke, ki pridejo pri razdelitvi v poštev. Strokovnjaki za razdelitev arhivov administrativnih oblasti naj se vzamejo iz vrste administrativnih strokovnjakov, sodnih oblasti, iz vrste sodnih strokovnjakov, tako tudi pri šolskih, gozdnih itd. oblasti, a to sigurno tudi iz teritorija, kjer se nahaja oblast, pri kateri se ima izvršiti razdelitev arhiva.

Naše zahteve so torej radi razdelitve arhivov sledeče:

1. Razdelijo se vsi arhivi administrativnih, sodnih in ekonomskih oblasti in to z ozirom na državno pripadnost krajev, na katere se akte nanašajo.

2. To načelo velja za Italijo in za našo državo.

3. Ako so v zvezi z arhivi tudi fondi, je treba, da se isit v smislu gori omenjenega načela razdele.

SPLOŠNE DOLZNOSTI DAVKOPLAČEVALCEV V II. ČETRLETJU 1924.

(Opozoritev trgovske in obrtniške zbornice.)

I. Dospelost direktnih davkov. Dne 1. maja t. l. zapade v plačilo drugi obrok davkov za l. 1924. Ako davek za l. 1924 še ni predpisan, je plačati obrok po višini zadnjega definitivnega predpisa. V tej izmeri plačani obroki se obračunijo povodom definitivnega predpisa za l. 1924.

V 14 dneh po dospelosti še neporavnani davki se prisilno iztirjajo, za kar se zaračunijo poleg zamudnih obresti še eksekucijske pri-

stojbine, ki znašajo samo za opomin že 4 odstot. tirjanega zneska.

II. Posebna pristojbina. Javni računodajci zavezana podjetja so dolžni vsako leto tekom 14 dni po odobritvi računskega zaključka, a najkasneje do 30. junija predložiti napoved za odmero posebne pridobnine.

III. Rentnina. Denarni zavodi so dolžni odpremiti rentnino od obresti izplačanih ali pripisanih v I. četrletju 1924 do 14. aprila 1924.

IV. Dohodnina od službenih prejemkov. Službodajalci, ki pobirajo dohodnino z odbitkom od stalnih ali izpremenljivih službenih prejemkov, so dolžni tekom I. četrletja 1924 pobrane zneske odpremiti pristojnemu davčnemu uradu do 14. aprila 1924.

V. Invalidski davek. Denarni zavodi so dolžni predložiti davčnim oblastvom do 30. aprila t. l. obračun o invalidskem davku, ki odpade na izplačane ali pripisane obresti hranilnih vlog l. 1923, kolikor presega letoletno 100 Din.

VI. Davek na poslovni promet. Davkoplačevalci, ki so zavezani voditi knjige opravljenege prometa, so dolžni do 30. aprila 1924 odpremiti s posebno prijavo davek za I. četrletje 1924.

Ostali davkoplačevalci, ki plačujejo davek na poslovni promet pavšalno, to je po višini prometa opravljenega v l. 1923 so zavezani plačati začasno z ostalimi davki tudi drugi obrok davka na poslovni promet, predpisane za l. 1924, v primeru pa, da ta še ni predpisan, v izmeri predpisa za l. 1923.

VII. Dopolnilna prenosna taksa. Drugi obrok za takse periode 1924-1925 odmerjene dopolnilne prenosne takse, kolikor presega letni predpis znesek 500 Din, je plačati od dne 1. do vštete dne 15. aprila t. l.

Kdor ne položi predpisne vsote v tem roku, plača poleg redne takse in 6 odstot. obresti kot kazni še dvakratni znesek naložene takse.

VIII. Davčni predpisani izkazi. Davčna oblastva razgrinjajo predpisne izkaze praviloma prvih 15 dni vsakega četrletja v drugem četrletju t. l. od 1. do 15. aprila t. l.

Rok za vložitev prizivov proti davkom, predpisanim z izkazi, ki se razgrnejo v omenjenem času, poteče po preteku nadaljnjih 15 dni, to je koncem aprila t. l.

g Zitni trg. Na novosadski produktni borzi notirajo žitu sledeče cene: pšenica 322.50—335 Din, ječmen 340—342.50 Din, oves 254 Din, koruza 237.50—260 Din, pšenična moka št. 0 510 Din, št. 2 450 Din, št. 6 320 Din, otrobi 200—212.50 Din. — Tendence slaba.

g Vpisi v trgovinski register. V trgovinski register so se vpisale nastopne firme: A. E. G. Union, podružnica Celje (jugoslov. dion. društvo za elektriko, Zagreb); IKA, mehanična tovarna pletenin, družba z o. z. v Kranju; American Motors, prodaja motornih vozil in oprem, družba z o. z. v Ljubljani; Društvo za prodajo Singerovih šivanih mašin Bourne & Co., filijalka Ljubljana; I. Lovšin & sinovi, trgovina z živimi in zaklanih prašiči in teleti v Sušju (št. 5 pri Ribnici).

g Izbrisli. Izbrisali sta se nastopni firmi: Knez & Supančič, pekarna v Ljubljani; »Vino-grade«, veletrgovina z vinom v Ribnici.

g Vpisi v zadržni register. Vpisali sta se nastopni zadrugi: Ilirska posojilnica, registrovana zadruga z omejeno zavezo v Ljubljani; Zadruga elektrarna v Slov. Bistrici, registrovana zadruga z omejeno zavezo.

g Občni zbor: Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev na Glinah-Viču, r. z. z o. z., 13. aprila.

g Srbsko-italijanska banka v Beogradu. Trgovski minister je odobril pravila novoosnovane Srpsko-italijanske banke s sedežem v Beogradu.

g Površina Jugoslavije. Od celokupne površine Jugoslavije je bilo leta 1920 produktivne zemlje 9,934.000 ha ali 39.9 odstotkov celokupne površine, l. 1921 10,844.000 ha ali 41.6 odstotkov, l. 1922 pa 10,480.000 ha ali 42.1 odstotkov. Gozdov je bilo l. 1920 7 milijonov 684.000 ha ali 30.9 odstotkov celokupne površine, l. 1921 istotako, 1922 7.607.000 ha

ali 30.6 odstotkov. Iz teh podatkov je razvidno, da površina gozdov pada, medtem ko površina produktivne zemlje stalno raste. Ne-produktivne zemlje je bilo l. 1920 7,258.000 ha ali 29.2 odstotkov celokupne površine, leta 1921 6,848.000 ha ali 21.5 odstotkov, 1922 pa 6,789.000 ha ali 27.3 odstotkov. Celokupna površina Jugoslavije znaša ca 248.800 kv. km ali 24 milijonov 800.000 ha.

g Omejitve obrata v tvornici »Sufid« v Šibeniku. Iz Šibenika poročajo, da je tvornica »Sufid« sklenila odpustiti večje število uradnikov, iz česar sklepajo, da namerava tvornica ustaviti delo.

g Žrtve dunajske špekulacije s francoskim frankom. Znano je, da se dunajska špekulacija silno rada da zavesti na ekstremna špekulativna pota s tujimi plačilnimi sredstvi. Tako svoječasno s poljsko marko, nemško marko, ogrsko krono in bolgarskim levom. Danes pa s francoskim frankom. Dunajčanje so špekulirali večinoma a la baisse in izgube gredo v milijarde. Kot prva je vsled te špekulacije ustavila svoja izplačila banka Hermani & Herzmann, Dunaj I. Nepokriti dolg znaša okrog 12 milijard a. K (okrog 13 milijonov 800.000 Din).

g Izvoz ječmena iz Poljske. Za izvoz ječmena iz Poljske se je določil kontingent 20 tisoč vagonov.

g Delniške družbe v Romuniji leta 1923 so bile sledeče: 683 bank z delniško glavnico od 3.334,767.780 lejev; 720 industrijskih delniških družb z glavnico od 7.549,070.670 lejev; 218 trgovskih družb z glavnico od 1.125,640.662 lejev in 29 drugih raznih družb z glavnico od 152,548.524 lejev. Skupaj 1650 družb z glavnico od 12.162,027.636 lejev.

g Moskovska borza. Na moskovski borzi 19. t. m. je notiral funt sterling (za 1000 enot) 835 červoncev, dolar (za 1000 dolarjev) 195 červoncev.

g Pridelek riža v Indiji znaša letos 443 milijonov met. stotov ali 16 odstot. manj kot lani.

g Francoska zunanja trgovina. V februarju letos je Francija uvozila za 3714 milijonov frankov, izvozila pa za 3918 milijonov frankov. Potemtakem je bila francoska zunanja trgovina v februarju aktivna za 204 milijone frankov, v januarju letos pa pasivna za 188 milijonov frankov.

g Gospodarske drobtine iz Rusije. Za gospodarsko leto 1923 in 1924 so določili, da sme znašati uvoz 298 milijonov zlatih rubljev, izvoz pa 437 milijonov. Kakor da bi se gospodarstvo dalo zadovoliti. Leninov naslednik Rikov je postal predsednik velike industrijske akcijske družbe. Ruski červonec je zgubil od 1. decembra do 22. januarja skoraj polovico kupne moči, vsled česar je prišlo v škipce zlasti premogarnstvo ob Donu. Sklenili so za fiksno ceno dobave na dolge roke, nabavni stroški so se pa podvojili. Brezposelnost na Ruskem raste. Zveza rokodelcev šteje 5 milijonov 541.000 članov, brezposelnih je 1 milijon 20.000, torej skoraj petina. Neka zveza industrijskih delavcev šteje 1,236.000 članov, brezposelnih je 500.000, to je 40 odstotkov.

g Posojilo Italije Poljski. Italija je dovolila Poljski posojilo v znesku 400 milijonov lir v papirju za dobo 20 let po 7 odstotkov.

BORZA.

Zagreb, 1. aprila. (Izv.) Italija 3.5230—3.5530, London 3.4530—3.4830, Newyork 80—81, dolar 78.87 do 79.875, Pariz 4.475—4.525, Praga 2.3970—2.427, Dunaj 0.113730—0.115730, Curih 14.05135—14.1550.

Curih, 1. aprila. (Izv.) Pešta 0.0070—0.0080, Berlin 1.22—1.27, Italija 25.0250—25.0750, London 24.56—24.59, Newyork 571.75—572.25, Pariz 81.765 do 81.75, Praga 17.025—17.125, Dunaj 0.008075 do 0.008125, Bukarešt 2.815—2.975, Solija 4.10—4.175, Beograd 7.025—7.10.

Izredno visoka radioaktivnost termalnih toplic v Laškem konstatirana.

V hrvaščini lastnoročno pisano in podpisano pismo g. dr. Frana Bubanovića, prof. univerze v Zagrebu, se v slovenskem besedilu glasi:

»Dne 30. marca t. l. so bili v termalnem kopališču v Laškem na poziv solastnika g. ravnatelja Smertnika profesorji zagrebske univerze: mineralog dr. Fran Tučan in medicinski kemik dr. Fran Bubanović s svojim asistentom Josipom Mikšičem, da preizkusijo na licu mesta radiativnost tega kopališča.

Navedeni so napravili nekoliko komparativnih merjenj na Cürievem radioskopu in so konstatirali sledeče:

1. da je pesek, vzeti iz vrele, radioaktiven in to primerjan z uranovo radnino iz Joachima na Češkem, približno enako, kakor le-ta rudnina;

2. sama voda pokazala je znatno večjo radioaktivnost od uranove rudnine.

Iz tega sledi, da se more sigurno trdit, da je termalna voda kopališča v Laškem ena od najradioaktivnejših v naši državi. Daljne preizkušnje in primerjanja glede radioaktivnosti te vode z radioaktivnimi termami svetovnega glasu se bodo izvršile v univerzitetnem inštitutu medicinske fakultete v Zagrebu. Dr. Franc Bubanović l. r., predstojnik medicinskega kemičnega zavoda v Zagrebu.

To znamenito konstatcijo so zgoraj navedeni gospodje takoj sporočili g. dr. Katičiču. Šefu zdravstvenega oddelka v Ljubljani.

Slutilo se je že davno, da mora terminalna voda toplice v Laškem imeti čudovito lastnost, ki upliva na ozdravljenje različnih bolezni. Tako so pisali pred mnogimi desetletji prof. Henrik Noč in dr. medic. Maks vitez pl. Schön-Perlashof, prof. dunajske univerze, da vsebuje voda nedognano elektriko, ki učinkuje na ozdravljenje. Imenovana znanstvenika sta že tedaj slutila posebno svojstvo vode, ki si ga nista znala razlagati, kajti radij je bil spoznan šele pred 25 leti.

Kopališki zdravniki so opazovali čudovite uspehe, zlasti pri ženskih boleznih, katerih si niso vedeli prav tolmačiti, ker do sedaj še ni bila termalna voda v toplicah v Laškem znanstveno preiskana glede radioaktivnosti. Navedeni znanstveniki zagrebske fakultete so to dejstvo z velikim zanimanjem preizkusili in dasi so bili vsi preje glede radioaktivnosti termalne vode v Laškem zelo skeptični, so bili po napravljenih eksperimentih silno iznenadeni.

Brezdvomno postanejo že od nekdaj slavne termalne toplice v Laškem, kopališče svetovnega glasu, kar je vsekakor velikega pomena za našo ožjo domovino.

Prosveta.

Narodno gledališče.

DRAMA.

(Začetek ob 8. uri zvečer.)

Sreda, 2. aprila: FAUN. Na korist Udruženja gledaliških igralcev. — Izven.

Četrtek, 3. aprila: ASANTKA. — Red D.

Petek, 4. aprila: CEZAR IN KLEOPATRA.

— Red F.

Sobota, 5. aprila ob 4. uri popoldne HAMLET, dijaška predstava pri znižanih cenah. — Izven.

Nedelja, 6. aprila: KAMELA SKOZI UHO ŠIVANKE. — Izven.

Ponedeljek, 7. aprila: OTHELLO. — Red E.

OPERA.

(Začetek ob pol 8. uri zvečer.)

Sreda, 2. aprila: »Suzanina tajnost, Mozart in Salieri, Zapečatenec. Red C.

Četrtek, 3. aprila: Močiček in plesni večer baletnega zbora Narodnega gledališča v Ljubljani. A.

Petek, 4. aprila: Plesni večer gđ. Wisiakove. Izv.

Sobota, 5. aprila: »Poljub«. Red E.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani opozarja abonente, da poravnajo vse zaostale obroke najkasneje do 10. aprila 1924, da se izognejo nadaljnjim opominom.

SHAW »CEZAR IN KLEOPATRA«.

(Vtisi pri prvih dveh vprizoritvah.)

Shaw ni dramatik v običajnem pomenu besede. Tisti, ki iščejo pri njem dramatično razgibanost momentov in zunanjih efektov ne bodo prišli na svoj račun. Dramatična oblika mu služi le v toliko, da jim javnejše in učinkovitejše zafrkuje svet, vtihi svoj bič nad puhlim ustrojem človeške družbe. Človeška družba, posebno angleška, z vsem hinavstvom, z vso omejenostjo in formalnostjo, je cilj njegovih udarcev. Po snovi soroden Ibsenu, po duhovnih domislekih in nazorih Wildeu, ga je nazval Ehrenstein bastarda obeh. Sijajna in z neverjetno točnostjo te klofuta, pa še klofutan stojiš omočen in oslepljen, čudež se njegovi elegantni predrznosti. Shaw udriha in zabavlja, vse pa iz svojega originalnega stališča, z nasmehom, v katerem ni niti preziranja, z bleščočim dovtipom svojega duha. Shaw zbada med vrsticami, zbada celo v režijskih opazkah.

Razume se, da zahteva tak pisatelj igralcev, ki ga razumejo, ki vedo s kakšnimi besedami imajo opravka in predvsem, ki jezik, v katerem govorijo, popolnoma obvladajo. Pri nas jih še nimamo, kljub temu je vprizoritev dokaj dobro uspeša.

Ker sem mnenja, da je naloga igralcev, podati nam jasno vsebino in smisel izvajanega dela, se omejim v naslednjem izključno na vprizoritev samo.

Da povem takoj: Obe naslovni osebi sem si predstavljala drugačni. Cezarja odlikuje bistvo, ki ga je igralcu najtežje zadeti, namreč: preprosta veličina. V svoji nadkriljivi pokojnosti, v občevanju z ljudmi in svetovnih nazorih je tako velik, da mu g. Putjata, vzorni predstavnik Raspljujeva, Browna, Ferranda, ne more do živga.

Pri g. Nablocki (Kleopatru) moti govor v toliki meri, da njene igre niti presoditi ne morem. Poslušati tako popačeno slovenščino ni nikak užitek. Tudi tisti redni glasovni sprehodi v višje registre mi niso nič kaj simpatični. Najbrž bi bila g. Nablocka v rušini boljša, vendar se tudi z njenim pojmovanjem vloge ne strinjam. Kleopatra je sicer mlada, polnokrvna Egiptanka, vedrega duha, toda preprosta in naivna v obnašanju. Mlada dama, v grškem in dvornem duhu vzgojena. Slutnja bodoče velike kraljice Kleopatre. Ga Nablocka pa igra ko kelno, navihano, razposajeno dediko in pusti celo vrsto drugih kraljičnih lastnosti zanemarjenih. Igra pa z veliko lahkoto in ima mnogo srečnih domislov.

Nedvomno, v žilah g. Putjata in g. Nablocke teče prava gledališka kri. In zanimivo je videti, kako sta vsak po svoje zaigrala vloge, ki jima nikakor ne sidi (Ofelija, Othello). Toda obema je kumovala pri rojstvu lahkokrila francoska komedija, s katero sedaj neprestano pomežikujeta. S filozofsko dovptnostjo Britanca ali resnostjo sploh si ne vesta pomoči. To pomanjkanje smo posebno brdsko občutili pri g. Putjati, ki je mestoma zelo odpovedal (pozdrav Stingl, govor v VI. sliki; poslovlne besede v VIII. sliki). »Cezar in Kleopatra« je sicer komedija, Cezar pa je vse prej nego komedijska figura.

Ne vem, kdo pri nas odloča pri razdelitvi vlog (drugo opravlja to režiser, ki v splošnem pozna delo, igralce in njih zmožnosti bolj od ravnatelja), vendar je bila zasedba pri nas že večkrat tako čudna, da se človek nehoti vprašuje, ali pozna gledališko vodstvo svoje igralce ali ne. Zdi se mi, da v tem oziru nima strokovnega pogleda.

Rimski vojskovodja Rulfo je g. Skrbinšek. Odkrit, oster in odločen. Samo vojak, nič drugega. Štimungo zadene g. Skrbinšek instiktivno. Veselje ga je gledati, kako pri igri uživa. Včasih požene tem po kar na svojo pest in prisili vsa okolica v svoj temperamentalni razmah. Zelo ljubeč je »mekanica« neobgljenosti in razdražljivosti Ptolomej gne Gorjupova. Preveč otročji je pa sme biti. V Britanusu (po Cezarjevo Britanico) si je Shaw izposodil Angleže. Že po zunanosti je tako neumen, da je jo. Omenjenega formalista v modri obleki je g. Peček izvrstno pogodil. G. Lipah karakterizira v rezkih, nebrzdanih izbruhih strastnega vladohlepneza Pothina. Vseskozi učenjak, izsušen in malo priljubljen dedec je Theodotus g. Terčiča, ki nam ob požaru aleksandrijske knjižnice to velikansko izžubo posebno živo predloži. G. Drenovec (umetnik Apollodorus) je nadvse lep in eleganten kavalir. Ga Marija Vera (Fiatatecta) je pasjo divjost, ki ždi v tej grozni ženski (vsaj jaz si jo tako mislim) po nepotrebnem omilila, ostala pa je mogočna in dostojanstvena pojava, živa priča brutalnosti starega Egipta. G. Cesar je obrnil poveljnika Belzanorja na debelo in skoro dobrodušno plat. Sicer ne odgovarja popolnoma Shaw-ovi oznaki tega moža, po svoje pa je prav imeniten. G. Medven, bahaški čuvar Bel Afris, v zanosnem korenjastvu pozablja na vsebino svoje povesti. Presenetil nas je g. Plut z lokavim Peržanom. G. Gregorin reprezentira tribuna Lucija Septimija. General Achilles ni častitljiv in je po govoru soditi Trnovčan. G. Kumar (ranjeni vojak) naj se uči slovenščine. Vojak pred Cezarjem ne upogiba hrbita!

Vsaka premiera v g. Šestovi režiji je nov dokaz neumornega dela in marljivosti tega režiserja. V svetlobnih efekti in pestrosti slike je izčrpai sploh vse, kar se da pričarati iz naših klavnih svetlobnih priprav in kulis. Da je naš oder za »Cezarja« trikrat premajhen ni njegova krivda. Sploh ima g. Šest nenavadno razvit čut in okus za slikovitost in ubranost dekoracij. Bojim se samo, da bi scenična plat ne presegla vsebinske. Opazil sem namreč, da na nekaterih mestih trpi beseda, da peša vsebinski ritem in notranji pogon prizorov, in da napetost dejanja malce odjenja. (Seveda tiči mnogo krivde v sedanji zasedbi vlog.) Malokateri pisatelj pa zahteva tako razločilo in smiselno jasnih stavkov, kakor ravno Shaw. Površno si izgovoril stavek — pa je šla globoka sentenca, fina pointa, sijajna zafrakcija! Nedvomno ve vse to tudi g. Šest sam in jaz hočem opozoriti predvsem igralce, da bi se malo bolj »v roke vzele«, ker vsega ne zmore režiser!

Tudi imam vtis, da g. Šest vse preveč spoštuje igralčev osebno svobodo, posebno pri glavnih igralcih. Respekt pred takim režiserjem, ki ve, da so tudi igralci ljudje z dušo in ne le brezčutne lutke za njegovo vrlico — toda nenadzirana igralčeva osebnost se bohotno razpase in požene včasih kaj čudne kalif... Tako se lahko zgodi, da gode vsak svojo in gode na mile viže, ter presliši muziko in ritem svojega bližnjega. Škoda.

Kljub nedostatkom vprizoritve (ki izvirajo bolj iz pomanjkanja slovenskih igralcev, kot pa iz režiserjev) se zavedamo vsi, kaj pomeni Šest za naš teater. Vsak — tudi event. nasprotnik — ki zasleduje razvoj našega gledališča, mora priznati, da bi bil naš teater brez Šesta tam, kjer je bil pred vojno, če ne nižje. Njegova zasluga je, da smo dobili v Ljubljani pojme, kako važno mesto gre danes režiji.

Še nekaj splošnih opazk: Prvi sliki bi pripotočal manj hrupa in več jasnosti. V drugi bi videl rajši mesečino nego solčno luč. — Rimskih postav sicer nimamo, toda če bi se vojaki malo bolj ravno držali, bi ne škodilo. Tudi ni gotovo, da je bil rimski »pozorc« enak našemu. Kar se tiče izreke: Še vedno čujem napatne a (Štajerci) e in o (Primorci). Prevod je oskrbel Zupančič. S tem je povedano za igralca dovolj. C. D.

Ljudski oder.

Nedelja, 6. aprila, ob 4. uri popoldne »Pasijone«.

Četrtek, 10. aprila, ob 8. uri zvečer, »Pasijone«.

Trpljenje in smrt Jezusa Kristusa v 10 slikah. Ta igra se bo uprizorila v istem obsegu, kakor lani ob katoliškem shodu. Občinstvo z dežele naj po možnosti posesti nedeljsko popoldansko predstavo, ljubljansko občinstvo pa večerno predstavo v četrtek. Predprodaja vstopnic od četrta naprej vsak dan, in sicer čez dan v Nabavljalni zadrugi in v Ljudskem domu in vsak popoldan od 5. do 7. ure in v nedeljo od 10. do 12. ure dopoldne in popoldne od 2. ure naprej do začetka predstave tudi v pisarni Ljudskega odra.

pr Jos. Jurčiča Spisi, ki jih je priredil profesor dr. Ivan Grafenauer, so sedaj popolni in obsegajo 10 zvezkov. Cena je zelo nizka; vseh deset zvezkov velja namreč Din 200.—, vezani veljajo pa Din 300.—. Vsak zvezek se dobi pa tudi sam zase po Din 20.—, oziroma vezan po Din 30.—. Glavne povesti teh zvezkov so: I. Jurij Kozjak. — Domen. — II. Jurij Kobila. — Tihotapec. — III. Deseti brat. — Nemški valpet. IV. Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. V. Sosedov sin. — Med dvema stoloma. — VI. Dr. Zober. — Tugomir. VII. Lepa Vida. — Lipe. VIII. Erazem Tatenbach. — Bojim se te. IX. Rokovnjači. — Ponarejeni bankovci. X. Slovenski svetec in učitelj. —

Veronika Deseniška. — Poleg teh povesti obsegajo zvezki še mnogo manjših pripovednih pisov, ki jih tu nismo navedli. — Dr. Grafenauerjeve opomnje ob koncu vsakega zvezka so prav posebno zanimive. Pojasnjujejo nam, kaj je Jurčiča napotilo, da je pisal povesti dotičnega zvezka, kje je dobil snov za povest, kje in pod katerimi razmerami je pisal, na kaka zgodovinska dejstva se naslanja itd. Velika prednost te izdaje Jurčičevih spisov je tudi nizka cena. Deset obširnih zvezkov za Din 200.— ne bo nič več mogoče oskrbeti, zato bo šla ta izdaja v velikem številu med naše ljudstvo, kateremu je namenjena. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

pr Sinfonični orkester Zveze godbenikov za Slovenijo ponovi v nedeljo, dne 13. t. m. ciklus finfoničnih pesnitev Bedriha Smetane »Ma vlast«. Ponovitev koncerta se vrši kot dopoldanska koncertna matineja v Unionski dvorani ob 11. uri dop. »Ma vlast« je na svojem prvem izvajanju žela splošno priznanje in prepričani smo, da bo naše glasboljubivo občinstvo napolnilo koncertno dvorano pri matineji do zadnjega kotička. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

pr Na Zvezinem koncertu, ki bo v nedeljo, dne 6. t. m. ob 3. pop. v Unionu, nastopijo sledeča društva: Lira — Kamnik, Zvon — Trbovlje, Glasbeno društvo — Zagorje, Zvon — Šmartno pri Litiji, Drava — Maribor, Pevski zbor bralnega društva v Trzinu, Lipa — Litija in pevski zbor Čitalnice v Zalugu. — Izmed ljubljanskih zborov nastopijo sledeči: Pevski zbor Krakovo—Trnovo, pevski zbor Zveze jugoslovanskih železničarjev, St. Jakobski pevski zbor, Slavec, Ljubljanski Zvon in Glasbena Matica. Za ta koncert vlada med našimi pevskimi in tudi drugimi krogi veliko zanimanje.

Prosvetna zveza v Ljubljani.

Vestnik št. 3. je bil razposlan 24. marca. Poslovne knjige se dobe od danes naprej v pisarni Prosvetne (Miklošičeva c. 7, palača Vzaj. posojilnice.) Izdelane so lično, praktično in so zelo poceni. Prodajajo se le vse skupaj (seznam članov, zapisnik sej in običnih zborov, kronika, dopisna knjiga, blagajniška knjiga, inventarne pole, mapa za dopise; za knjižnico: inventarni zapisnik knjig, izposojilni zapisnik knjig, izposojilni zvezek; pregledniške pole). Manjša garnitura (prvi dve knjigi po 60 strani, brez dopisne knjige) stane v pisarni 72.40 Din (po pošti 82 Din, po povzetju 85 Din), večja garnitura (prvi dve knjigi po 120 strani in dopisna knjiga) 85.40 Din v pisarni. Ker brez pravnih tekovin urejeno poslovanje ni mogoče, bodo vsa društva (odbori), ki žele napredovati, hitro posegla po njih. Naklada je omejena, zato za odlašanje morda ne bo nič ostalo.

Cerkveni vestnik.

c V zadnjih sedmih letih je prestopilo iz anglikanske cerkve v katoliško 80.000 duš — pač veliko število! V westminstrski škofiji je samo v preteklem letu prestopilo 2000 oseb.

c Versko-znanstveni govor za izobražence pri sv. Jožefu v dvorani je danes, 2. t. mes., ob pol osmih zvečer, Predava msgr. prof. dr. Ujčič: Sv. Tomaž, učenjak svojega in našega časa. — Izobraženci, iskreno vabljeni!

c Duhovne vaje za ženski svet bodo v cerkvi sv. Jožefa dne 3., 4., 5. aprila. Vsak dan so trije govori: ob pol šestih zjutraj, ob štiri popoldne in ob sedmih zvečer. Začetek duhovnih vaj v četrtek, 3. aprila, ob pol šestih zjutraj, sklep pa v nedeljo, 6. aprila, ob šestih zjutraj. — Te dni bo prva sv. maša ob petih zjutraj.

c Semiška dekanija ima konferenco sodalitatis v Črnomlju v četrtek dne 10. aprila. Začetek ob 11. uri dopoldne. Prosi se radi nujnosti in važnosti obilne vdeležbe!

Dinarski dan za pomoč vestfalskim Slovincem.

Maribor in Ljubljana prireditelja v soboto, 5. aprila »Dinarski dan« za gladujoče slovenske delavce v Vestfaliji. Občinstvo prosimo, da se spomni trpečih bratov z obilnim nakupom cvetlic, ki se bodo v to svrhu prodajale po ulicah. Dajte vsaj en dinar za brezposelne naše delavce v tujini. Povsod po deželi pa se bo vršil Dinarski dan v nedeljo, dne 6. aprila.

Naznanila.

Krško orlovsko okrožje s sedežem v Leskovcu sklicuje za nedeljo, dne 6. aprila, okrožni svet, in sicer ob 15. uri v društveni sobi. Udeležba obvezna za vse odseke. Bog živi!

Slovensko zdravniško društvo opozarja svoje člane na predavanji prof. dr. M. Dolenc in prim. dr. Fr. Göstla, ki se vršitav okvirju društva »Pravnik« dne 2. ozir. 4. t. m. na sodišču.

Osrednji odbor Slov. Planinskega Društva sklicuje zbor delegatov na nedeljo, dne 6. aprila 1924, dopoldne ob 9. uri v pisarni društvenega predsednika dr. Fr. Tomiška v Ljubljani, Kralja Petra trg 2.

Razdelitev dobitkov srečelova društva »Atena« se bo vršila napreklčno dne 10. t. m. v ortopedičnem zavodu v Mladiki od 10. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Ustanovni občni zbor »Društva za vzgojo in za varstvo ptic-pevk« se bo vršil v nedeljo, dne 6. aprila t. l., ob 14.30 v gostilni pri Mraku na Rimski cesti. Vsi ljubitelji naših krilatev dobro došli! — Pripravljalni odbor.

Koncert vsaki dan v restavraciji in kavarni »Tratnik« salonske kapele ob 8 do 1 ponoči. Vstop prost.

Francoski dojm iz Jugoslavije.

Lani avgusta meseca je posetila Jugoslavijo skupina »mładih«, gojencev francoske »Ecole normale superieure« v Parizu, odposlana od »Comité catholique des Amitiés françaises«. Sedaj poroča predsednik njih krožka »Réunion d'Eylanc«, g. Pierre Mesnard, v organu katoliške in francoske misli »Revue des Jeunes« od 25. januarja in 10. februarja 1924, str. 163—180 in 290—308 (En Jugoslavie: Silhouettes catholiques), o utisih, ki jih je družba dobila pri nas. Dasi je bil pot pripravil msgr. Beaupin, so prispeli gostje v Ljubljano nepričakovano zgodaj. Vendar se je izvršil sprejem v njihovo popolno zadovoljnost. Zato hvali poročalec poleg prisrčnosti in gostoljubnosti zlasti slovensko organizacijo, ki funkcijonira povsod promptno in smoteno; načeluje ji idealni narodni borec škof Jeglič, ki je goste prijazno sprejel v škofiji. Najbolj pohvali naše socialno delo, ki stoji v znamenju široko izpeljanega združništva. Gostje so posetili nekatere katoliške ustanove, vseučilišče, francoski institut in imeli par predavanj pred izbranim občinstvom, o katerih je tedaj poročal »Slovenec« z dne 17. avgusta 1923. Zala Ljubljana in divni Bled, kamor so nekateri tudi poleteli, in lepota naših krajev so jim ugajali prav tako kakor originalni in simpatični narodni slovenski, ki ga je René Pinon stavil prav v prvo vrsto slovanskih narodov. Mentorja sta jim bila zlasti g. dr. Slavič in prof. Copič.

Skupina je bila predvsem namenjena, da se udeležijo zagrebškega evharističnega kongresa 18. in 19. avgusta, ki jih je po velikanski udeležbi, notranjem delu in zunanji pestrosti naravnost zadivil. Posebno jim je imponiral krasno urejeni in karakteristični sprevod Slovencev; njih zanimiva narodna noša je v živopisani množici posebno padala v oči. Pisec hvali zlasti orlovsko organizacijo, čije zastopstvo je nedavno obudoval Pariz in ki se odlikuje s svojim delom na telovadskem, verskem in prosvetnem polju. Francozi so prisostvovali zadiljeni zborovanju, manifestaciji in procesiji; zadnji dan, posetili francoski institut in društvo »Hrvatska žena« ter imeli tudi v Zagrebu nekaj predavanj.

Nadalje poroča g. Mesnard o obisku pri o. trapistih v Rajhenburgu, katerih samostan jih je posebej zanimal, kot je razvidno še iz posebnega članka g. J. de Montesquiou de Fzensac v isti številki, in pa v stolici Strossmayerovi v Djakovem; umetniške lepote tamošnje cerkve in ideje velikega Jugoslovana so našle pri posetnikih popolno razumevanje. Ogledali so si na nadaljnjem potu še Bosno, Hercegovino in Dalmacijo, se pomudili v večjih mestih kakor v Travniku, Sarajevu, Mostarju, Dubrovniku in Splitu, spoznali zasluge frančiškanov in dominikancev za razvoj katoliškega življenja v teh deželah ter sploh ponesli mnogo lepih in poučnih vtisov iz naše mlade države. L. S.

Po svetu.

— Ameriška mirovna nagrada. Znani ameriški pisatelj in izdajatelj neke zelo razširjene tedenske revije Edvard M. Bok je razpisal nagrado v znesku 50.000 dolarjev, ki jih dobi, kdor napiše najboljši načrt za ohranitev svetovnega miru. Za nagrado je tekmovalo nad 22.000 ljudi. Posebno razsodišče je vse načrte pregledalo in nagrado prisodilo 68letnemu učitelju Levermere-u, bivšemu sotrudniku rajnega predsednika Wilsona. Njegov načrt je plod 11letnega dela. Dr. Levermere predlaga, naj postanejo Zedinjene države čimprej član mednarodnega razsodišča, kakor je to predlagal že predsednik Harding.

— Zborovanje »Mednarodne ženske lige za mir in svobodo«. Zadnje dni je zborovala v Gradcu »Mednarodna ženska liga za mir in svobodo«. Jugoslovanska skupina lige je poslala na zborovanje pozdravno pismo.

— Sredstvo za ozdravljenje pijanstva? Iz Francije prihaja vest, da je neki tamkajšnji podeželski zdravnik iznašel sredstvo proti pijanstvu, s katerim je doslej ozdravil še vse slučaje, katerih se je lotil. Metoda je silno enostavna. Zdravnik vzame pijancu s pomočjo brizgalnice nekoliko krvi, ki mu jo pa takoj nato zopet vbrizga pod kožo. Naslednji dan je pijanec ozdravljen, vsaka pijača mu že od daleč vzbuja gnuš. Učinek pa traja samo deset dni in se more nato postopanje ponoviti, dokler se bolnik prijači popolnoma na odvadi. Iznajditelj pripišuje učinek svoje metode vplivu antitoksinov. Metoda hočejo preizkusiti tudi v drugih deželah. V naši državi napravijo te poizkuse v novosadski bolnici.

— Clevelandski časniki proti nameravani novi naselniški postavi. Lastniki in uredniki neangleških listov v Clevelandu so na sestanku 23. februarja t. l. sklenili odločen protest proti nameravani novi naselniški postavi Združenih držav. Protest dokazuje, da je cenzus iz l. 1890., ki služi za podlago novemu zakonu, krivičen in nesmiseln. To že zato, ker je današnja evropska mapa docela drugačna, nego je bila tedanja in bi bili od na-

seljevanja izključeni celi narodi, ki žive sedaj v novih državah. Kar se tiče prednosti, ki je dala nova postava nordijskim narodom, je dokazano, da čistih Nordijcev skoro več ni; marveč so tudi ta plemena že popolnoma pomšana s krvjo drugih narodnosti. Sicer pa visoka zapadna kultura ni nordijskega, marveč grškega in rimskega izvora. — V nadaljnjem dokazuje protest krivičnost vsakoletne registracije dosedanjih naselencev. Protest so poslali kongresnemu odboru za naseljevanje ter vsem senatorjem in poslancem. Podpisali so protest listi: »Američane«, »Ameriška Domovina«, »Dirva«, »Hlas«, »Voce del Popolo Italiano«, »Jewish World«, »Polski Dzennik«, »Polski Monitor«, »Szabadzag«, »Waechter und Anzeiger« in »Kuryer«.

— Z aeroplanom okoli sveta. Angleški letalec Mac Laren je v soboto 29. marca nastopil svoj let okoli sveta. Startu je prisistvovalo na tisoče ljudi. Mac Laren bo pisal o svojih doživljajih in opazovanjih dnevnik, čegar vsebino bo sprotil poročal radiotelefoničnim potom v London.

— Za socialopolitično delovanje prispevajo danes prebivalci v Avstriji 26 procentov vseh svojih javnih dajatev, pred vojno pa so znašali prispevek za socialopolitične namene (bolniško zavarovanje itd.) le 10 odstotkov.

— Nova sovjetska uniforma. Ruska rdeča armada bo dobila v kratkem nove uniforme. Vojaki bodo imeli na suknjah le po eno vrsto knofov, častniki pa po dve vrsti. Razne vrste orožja se bodo razločevale po raznih barvah našitkov. Komandanti bodo nosili svoje znake zopet na ovratnikih.

— Originalen dar. Bernski mestni občini je neki zasebnik podaril 1000 frankov z dolečilom, da naj se vlože v banko proti čim ugodnejšim obrestim za dobo 150 let. Glavnica se bo tako za vsakih 15 let podvojila in bo v Gospodovem letu 2074 dosegla en milijon frankov. Devet desetih te vsote more potem občina porabiti v človekoljubne svrhe, eno desetino ali 100.000 frankov pa mora ostati v banki pod tisiimi pogoji. Čez 75 let more občina zopet porabiti devet desetih za svoje potrebe, ena desetina pa mora zopet ostati in tako dalje do — sodnjega dne.

— Poljska katoliška univerza. Poljska katoliška univerza v Lublinu, ki se je ustanovila po vojni, šteje sedaj 50 najboljših poljskih profesorjev in 1500 dijakov. Vodstvo je tačas v rokah p. Woronieckega. Doslej so popolnoma urejene fakultete za bogoslovje, za kanonično pravo, za civilno pravo in za modroslovje.

— Največja konfiskacija alkohola. Angleški list »Daily News« poroča, da so zasačili novojški policijski organi angleški parnik »Papyrus« 22 milj od Newyorka. Poleg »Papyrusa« je bila zasedrana ladja »Butetown«, ki je imela za tri milijone dolarjev alkohola tudi »Papyrus« ga je imel nekaj. Ker je uvoz alkohola v Ameriko prepovedan, so vsega skupaj konfiscirali. To je največja dosedanja konfiskacija ob ameriški obali.

Darovi.

Za SDZ v Pragi. Pokazali so, da imajo razumevanje in srce za ubožni slovenski akademski naraščaj v tujini (Praga) sledeči velikušni dobrotniki: po 5000 Din: Društvo bančnih zavodov v Ljubljani; po 2000 Din: Okrajni zastop, Maribor, Hranilno in posojilno društvo Ptuj; po 1000 Din: g. Vinko Vabič, Zalec; po 750 Din: Okrajni odbor, Šoštanj; po 300 Din: dr. Červinka, Polzela; po 250 Din: Podr. I. hrvatske štedionice, Ljubljana, Tvrdka Medic, Rakovec, Zankl, »Nova založba«, Ljubljana, Mestna uprava, Ptuj, Jadranska banka, Ljubljana; po 150 Din: Zupanstvo mestne občine Novomesto; po 100 Din: tvrdka Pinter & Lenard, Maribor, tvrdka Suttner, Ljubljana, dr. Otokar Beneš, Ljubljana, Konservne tovarne »Globus« Vrhnika, dr. Anton Božič, Celje, Kolinska tovarna kavine primesi, »Impex« d. z. o. z., Ljubljana, tvrdka I. C. Mayer, tvrdka Drago Schwab, dr. Brejc, odvjetnik, Ljubljana, »Petovica«, Breg pri Ptuj, Strojilne, lesne in kemične industrije, dr. Franc Firbas, notar, Maribor, g. Franc X. Pototschnik; po 90 Din: Nameščenci drž. prometovnika Zabukovca; po 60 Din: tvrdka Schneider Verovšek; po 50 Din: Prva dol. posojilnica, Metlika, Alfons Lackner, Črnomelj, Doktor & drug, Franc Stupica, notar, Sv. Lenart, dr. Godnič, Vrhnika, tvrdka Kolman, Ljubljana, dr. Mirko Černič, Maribor, dr. Hudovernik, notar, g. Matija Obrat, Maribor, tvrdka Kette, tvrdka I. Medved, Ljubljana, tvrdka »Vrt« d. z. o. z., dr. Tone Gosar, Ptuj, g. Franc Pikel, Sv. Pavel, g. Fran Roblek, Zalec, Notarska zbornica, Ljubljana, dr. Josip Barle, notar, Maribor; po 40 Din: g. Ivan Erlih, Trzic; po 30 Din: dr. Josip Majcen, Maribor, dr. Aleš Ušeničnik; po 25 Din: g. Andrej Kalan, prošt, dr. Maks Obersnel, Jesenice, dr. Josip Košir, Novomesto; po 20 Din: ga. Marija Pišek, Zalec, ga. Minka Senica, Zalec; po 10 Din: g. Fran Kavčič, g. Kunc, Črnomelj, g. Anton Cvenkel v S. d. z. po 50 lir: »Centralna posojilnica«, Gorica; po 10 Kč: ga. Fani dr. Beramannova. — Le dijakji smo, zato ne moremo zaenkrat storiti drugega, kot izreči vsem imenovanim javno, našo srčno zahvalo. Vedno pa bomo znali primerno visoko ceniti rojake dobrotnike, ki so nas smatrali za svoje tudi že v težkih časih dijaškega življenja na tujih tleh. — Odbor »Slovenske Dijaške Zadruga« v Pragi.

Koliko nezadovoljnih gospodov
je videti v novih oblekah in to upravičeno!
Vsak pa je zadovoljen, ki si preskrbi oblečilo
pri **konfekcijski industriji**
Drago Schwab, Ljubljana

Stoji, stoji, Ljubljana'ca...

10. in 14. aprila priredi Ljubljanski vele-
sejem v operi

MODNO REVIJO.

Predprodaja vstopnic pri dnevni blagajni v operi.

Najcenejše in najnovejše obleke za dame in
gospode dobite samo: Selenb. ul. 8. Gričar & Me-
jač.

Kar Vi potrebujete, je Elzafluid. To pravo
domače sredstvo prežene Vaše bolečine! Poizkus-
na pošiljka 27 Din. Lekarnar Eug. V. Feller, Donja
Stubica, Elza trg št. 134, Hrv.

DVE KLETI
za skladišče

veliki, svetli, suhi in zračni.
ODDA POKOJNINSKI ZA-
VOD, Aleksandrova cesta 12

DEKLICA

z dežele, 16 let stara, IŠČE
primerno službo. - Ponudbe
na upravo lista pod šifro:
»Pridna in poštena«. 1793

KNJIGOVODJA

s trgovsko-ekspozitno, ban-
čno in tovarniško prakso,
vešč ital., franc. in angl., želi
premeniti mesto iz družin-
skih razlogov le v Ljubljani.
- Ponudbe pod »Perlekt 30«
na upravo lista. 1792

Meteorologično poročilo.

Normalna barometrska višina 736 mm.

Čas opa- zovanja	Baro- metr v mm	Termo- metr v C	Relativna vlaga v %	Nabo, vetrov	Padavine v mm
31. 3. 21 h	734.3	8.6	0.7	jasno s. v.	
1. 4. 7 h	734.0	7.4	0.7	oblač. j. z.	3.2
1. 4. 4 h	732.7	6.4	0.6	dež	

Oženjen tesar brez otrok išče
mesto **HIŠNIKA**.

Bil bi voljan brezplačno
opravljati mala hišna popra-
vila. — Naslov pove uprava
»Slovenca« pod številko 1798.

Sprejem UČENCA

poštenih staršev, kateri bi
imel vso oskrbo pri starših, v
specerijsko trgovino v Ljub-
ljani. — Naslov pove upra-
vištvu pod številko 1739.

Hranilnica in posojilnica v Planini pri Ra-
keku sporoča žalostno vest, da je v nedeljo,
dne 30. marca ob pol 11. uri ponoči, previden
s sv. zakramenti za umirajoče umrl marljivi
član načelnstva, gospod

Ivan Klemenc

posestnik v Jakovici.

Pogreb bo v sredo ob 9. uri dopoldne na
župno pokopališče v Planini.

Svetila mu večna luč!

Planina, dne 31. marca 1924.

Ivan Lovšin, načelnik.

Potrli v žalosti naznanjamo soročnikom,
prijateljem in znancem tužno vest, da je naša
ljuba hči, sestra, svakinja in teta, gospodična

Ana Kaiser

danes zjutraj ob 3. uri izdihnila svojo blago
dušo. — Pogreb pokojnice bo v četrtek ob
2. uri popoldne iz deželne bolnišnice na po-
kopališče pri Sv. Križu.

Prosimo tihega sožalja.

Ljubljana, dne 1. aprila 1924.

ŽALUJOČI OSTALI

Zahvala.

Kolegijalni kapitelj v Novem mestu se
tem potom vdano zahvaljuje vsem, ki so izka-
zali zadnjo čast našemu gospodu proštu

dr. Sebastijanu Elbert.

Globoko nas je ganila požrtvovalnost Nj.
Prevzvišenosti knezoškofa dr. A. B. Jegliča
ob žalnem opravilu. V tolažbo nam je bila
navzočnost zastopnika pokrajinske vlade g.
dvornega svetnika Kremenskega. Istotako dveh
zastopnikov stolnega kapitelja in velika ude-
ležba svetne ter redovne duhovščine.

P. n. uradom, občinskemu odboru, me-
ščanstvu in okoličanom — vsem: Bog plačaj!

Spominjajte se pokojnika v molitvi!

Novo mesto, dne 31. marca 1924.

Zahvala.

Za mnogoštevilne izraze iskrenega sočutja, ki so nam došla po-
vodom smrti brata in sorodnika, prečastitega gospoda

dr. Sebastijana Elbert

infuliranega prošta, dekana, mestnega župnika, konzist.
svetnika v Novem mestu

za mnogobrojno spremstvo na zadnji njegovi poti se vsem udeležem-
cem najtopleje zahvalujemo. — Posebno zahvalo izrekamo Prezv.
gospodu knezoškofu Dr. A. B. Jegliču za govor, pontifikalno sveto
mašo in pokop, gg. kanonikom dr. Čekalu in dr. Kljnarju kot zastop-
nikom ljublj. stolnega kapitelja, gg. kanonikom novomeškega koleg.
kapitelja, dekaniji duhovščini, g. priorju križarskega reda P. Vale-
rijanu Učaku, g. priorju P. Avguštinu Kostelec kot zastopniku cister-
cijanske opatije v Stični, zastopnikom ljublj. in novomeškega franč.
samostana, usmiljenim bratom, usmiljenkam, zastopniku vlade gosp.
dvornemu svet. Kremensku, predsedniku okrož. sodišča Polenseku,
viš. šol. nadzorniku Westru, okr. glavarju Sveteku, predstojnikom
ostalih oblasti, mestnemu obč. svetu, gimn. vodstvu in dijaštvu, vod-
stvu osnovne šole z učenci, Marijini družbi, III. redu, ognjegascem,
prosvetnemu društvu, društvu Soča, pevskemu zboru in vsem čislani-
m meščanom, ki so kljub slabemu vremenu polnoštevilno izkazali
pokojnemu svojemu dušnemu pastirju zadnjo čast.

Bog plačaj!

Julij Elbert in sorodniki.

RINDENSCHNEIDER

Fabrikat Badische Maschinenfabrik, Durlach,

nov in nerabljen, velikost št. 1, širina rezila
335 mm, napravi v 10 urah 8.000 — 15.000 kg
tako ceno naproday

BRACA MARTON Tvorница koža
Vinkovci.

Vino **Podružnica**
vinarske zadruga
„**LJUTOMERCA**“
za ljutomerski in ormoški okraj
v Ljubljani, Stara pot 9.
poleg vojaške bolnice
nudi svoja zjamčeno
pristna ljutomerska vina
po ugodnih cenah in pod
solidnimi plačilnimi pogoji.

Vino **Prodajo se**

4 stavbene parcele

v skupni izmeri 3256 m². Prodaja se posamezno ali pa
skupno. Poizve se pri lastniku **ANTON KRAMARJU**
ali pri g. **JOŽE SEIDL-NU**, Ljubljana 7, Celovška c. 2.

Prodaj dva šivalna stro-
ja, divan in omaro za
obleko. — Poljanski nasip
št. 43, I. nadst., vrata 2.

POSTREŽNICO

IŠČEM. - Ljubljana, Čopova
cesta 21, II. nadst. 1850

Gospodinja - služkinjo

pridno in pošteno, ki ima
veselje do vrta in živali, IŠČE
starejši gospod na deželi,
popolnoma sam in neodvi-
sen. — Ponudbe na upravo
lista pod: Na deželo št. 1838

Leseno barako

novi, 12-1 x 4-1 m, prodaj
POKOJNINSKI ZAVOD,
Aleksandrova cesta št. 12.

Otroški VOZICEK

poceni **NAPRODAJ**. - Rim-
ska cesta št. 11, Ljublj.

Naprodaj skoraj nova po-
steljna **GARNITURA** in **MI-
ZA**. Naslov v upravi št. 1842

V elektr. brušenje

se sprejemajo rabljene **BRI-
TVICE** (Gillette, Merit itd.) v
drogeriji »**ADRIJA**«, Selen-
burgova ulica 5.

UGODNA PRILIKA!

Prodaj komplet, popol-
noma dobro ohranjen

INVENTAR za trgovino

z meš. blagom. Troje izlo-
benih oken z 8 mm debelimi,
3 m² velikimi šipami. - Na-
slov pri upravi pod št. 1837.

Modna krojačnica

J. SUŠNIK

se je PRESELILA

v **Selenburgovo 4.**

PIANINO ali **KLAVIR**,
dobro ohranjen, boljše tvr-
dke, **KUPIM**. — Ponudbe s
točnim opisom notranje kon-
strukcije in zadnjo ceno. —
Naslov pove uprava »Slo-
venca« pod številko 1805.

VINOTOČ.

Najboljša vina, štajerska in
dolenjska, se točijo: Namiz-
no belo vino, Rizling, Bur-
gundec, Kabernet, črno vino.
Posebno se priporoča belo,
fino namizno vino **ČEZ ULI-
CO**, liter 10 Din. — Pri
»**FRIDRIHU**«, Mestni trg 13.

Črne dežne plašče

s kapuco po Din 600/- naprej,
in **pelerine**, posebno
primerne za preč. duhovščino,
priporoča konfekcijska in
modna trgovina

FRAN LUKIC

Pred škofijo 19.

VRTNICE

nizke, triletnje cepčenke, 40
najlepših vrst, po 10—12 Din
komad, za takojšnjo saditev,
nadalje radeče grozdjare,
bršlin in gladiol nudil slav.
občinstvu v mestu in na de-
želi **ANTON FERANT**, trg.
vrtinar, Ljubljana, Ambrožev
trg št. 3. 1653

Najnovejša iznajdba!

Brez kvarjenja blaga kemično
anaženje in vsakovrstno bar-
vanje **ANTON BOC**
Ljubljana, Selenburgova ul. 6/1
Gl'nce-V. 34. 46.

Prodaj **KLAVIR** in ne-
kaj **POHIŠTVA**. - Naslov v
upravi lista pod številko 1761.

Pisalni **STROJ** znamke
»Mignon« se zaradi penzionir-
anja poceni prodaj. Več po-
ve **Andrej Testen**, orožnik,
Ercegnovi, Dalmacija. 1752

Najceneje DRVA

trda in mehka, žagana
in cepljena, večje in ma-
le množine, od 25 kg
dalje dostavlja na dom.

Naročila sprejema:

H. PETRIČ, Gosposvet-
ska cesta 16/L. - Tel. 343.

I. preoblikovalnica

damskih slavnikov in
moških klobukov

Barborič & Završan

Ljubljana, Mestni trg 7

izdeluje po najnovejših mo-
delih. Istotam velika zaloga
damskih slavnikov, naki-
tenih in praznih ter razno-
vrstnega nakita.

Stanovanje

obstoječe iz 2—3 sob in ku-
hinje, IŠČE za takoj ali po-
zneje družina treh članov v
Ljubljani ali okolici. Najem-
nina postranska stvar. Po-
nudbe pod šifro »Mir 73« na
upravo »Slovenca«.

PRODAM:

radi preselitve **POSESTVO**
s hišo, gospodarskim poslop-
jem in mlinom, pri katerem
se nahaja tudi dobro idoča
gostilna z mesarijo in malo
trgovino. V hiši je tudi tra-
fika ter je mesta za večjo
trgovino. Za podjetnega člo-
veka je dana možnost do-
brga zaslužka, ker ni daleč
naokoli nobene trgovine in
goni voda tri mlinska ko-
lesa. Cena 750.000 Din. —
Vprašati pri **Fr. SLAPNIKU**,
Kališovec, pošta Rajhenburg

P. n.

Šivilje gospodinj

opozarjamo, da so zopet do-
speli najboljši šivalni stroji

Gritzner

v vseh opre mah.

Pouk v **vezenju** ter
krpanju perila in
nožavic (štojanje) brez-
plačno **edno** le pri:

Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra n.

Mehanična delavnica pod vod-
stvom priznanega strokov-
njaka in mehanika **Stanko**
Galeti na razpolago za šiv-
valne stroje vseh sistemov
in koles. 7984

ZNIZANE CENE

za otroške **VOZICE**!

Novi modeli. Poslužujte se
izdelkov domače tovarne,
otroških vozičkov in dvo-
koles »**TRIBUNA**« **F. B. L.**
Ljubljana, Karlovska cesta 4.
Istotam se dobijo po znižani
ceni nova dvokolesa, mali
pomožni motorčki, šivalni
stroji in pneumatika; spre-
jemajo se v polno popravo
za emajliranje z ognjem in
poniklanje dvokolesa, otro-
ški vozički, šivalni in razni
drugi stroji. Prodaja se tudi
na obroke. Ceniki franko.

Oblastveno dovoljena

POPOLNA RAZPRODAJA

našega oddelka za pletenine, trikotažo in perilo.

Dovoljujemo si cenjene odjemalce opozoriti, da se nahajajo v zalogi še večje mno-
žine različnega blaga kakor:

Za dame: perilo, bluze, predpasniki, nogavice in rokavice. **Za gospode:** triko-
perilo, sviterji, zrajce, ovratniki, naramnice, nogavice, rokavice, gamaše in dokolenice.
Za otroke in dojenčke: perilo, osobito znamke »Tetra«, pat. nogavice, sviterji,
čepice i. dr. — Brisače, različna galanterija in kozmetika. — Vse to blago razproda-
jamo pod tržnimi cenami, samo dotlej dokler traja zaloga.

A. & E. SKABERNE, Ljubljana, Mestni trg 10.

Inserati

v »Slovencu« imajo za našega trgovca in obrtnika
velik uspeh, ker ima ta dnevnik največ naročnikov
med našim ljudstvom na deželi. Cene oglasom

V »Slovencu«

so tako določene, da se lahko naroči oglas že za
ceno od 5 Din naprej in je torej insercija pristopna
tudi manj imovitim. Cenik za ogase in pa izvod
časopisa dobite na zahtevo popolnoma

zastonj!

Obleke

in moderni površniki po zelo nizkih cenah
v oblačilni industriji

A. Kunc

Ljubljana, Gosposka ulica 7.

B. S. A. motocikli dospeli.

V ocenilni voznji

Paris — Nizza

so si priborili

2½ HP 1 cilinder — **ZLATO MEDALJO**.

3½ HP 1 cilinder — **ZLATO MEDALJO**.

B. S. A. Team: Pierre-Bermond-pokal

Generalno zastopstvo in zaloga za Jugoslavijo:

JUGO-AVTO

Ljubljana.

Dunajska cesta 36.

Pravo

Erenyi **DIANA** francosko
žganje

uporabljeno za redno čiščenje ust, pre-
prečuje obolenje na kataru in influenci.

Dobiva se povsod!

Pazite na ime »**DIANA**«

Mala steklenica . . . Din 9.—

Srednja steklenica . . . „ 24.—

Velika steklenica . . . „ 48.—

Glavno zastopstvo in zaloga:

JUGOPHARMACIA d. d. DIANA odlo

Zagreb, Prilaz 12